

P.Z.E. br. 824

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/20-01/04

URBROJ: 65-20-02

Zagreb, 16. siječnja 2020.

Hs**NP*022-03/20-01/04*65-20-02**Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 16. siječnja 2020. godine.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Tomislava Čorića, ministra zaštite okoliša i energetike, Ivu Milatića, dr. sc. Marija Šiljega i Milu Horvata, državne tajnike u Ministarstvu zaštite okoliša i energetike, te Domagoja Validžića, pomoćnika ministra zaštite okoliša i energetike.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/19-01/204

Urbroj: 50301-25/27-20-4

Zagreb, 16. siječnja 2020.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Tomislava Čorića, ministra zaštite okoliša i energetike, Ivu Milatića, dr. sc. Marija Šiljega i Milu Horvata, državne tajnike u Ministarstvu zaštite okoliša i energetike, te Domagoja Validžića, pomoćnika ministra zaštite okoliša i energetike.

 PREDSJEDNIK
sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O TRŽIŠTU PLINA**

Zagreb, siječanj 2020.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakon o tržištu plina (Narodne novine, broj 18/18); (u daljnjem tekstu: Zakon) je zakon kojim se uređuje tržište plina, a koji je na snazi od 3. ožujka 2018. godine, od kada je zamijenio tadašnji Zakon o tržištu plina (Narodne novine, broj 28/13, 14/14 i 16/17).

Važećim Zakonom se uređuju pravila i mjere za sigurnu i pouzdanu proizvodnju, transport, skladištenje, upravljanje terminalom za ukapljeni prirodni plin, distribuciju i opskrbu plinom, organiziranje tržišta plina kao dijela plinskog tržišta Europske unije te se uređuje i postupanje u vezi s provedbom Zakona. Nadalje, utvrđuju se pravila koja se odnose na zaštitu kupaca, organiziranje i funkcioniranje plinskog sektora, koncesija za distribuciju plina i koncesija za izgradnju distribucijskog sustava, pravo pristupa treće strane, model bilančnih skupina, otvoren pristup tržištu, utvrđivanje obveza općih usluga i prava kupaca plina, a koja uključuju prava krajnjih kupaca, odvojeno vođenje poslovnih knjiga, financijskih izvješća, pravila pristupa plinskom sustavu, načela uzajamnosti i prekogranični transport plina unutar Europske unije. Prilikom analize zakonodavstva Europske unije uočeno je da Zakon nije usklađen s Direktivom (EU) 2019/692 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o izmjeni Direktive 2009/73/EZ o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina (Tekst značajan za EGP) (SL L 117, 3.5.2019.); (u daljnjem tekstu: Direktiva (EU) 2019/692), a vezano uz povezivanje transportnog sustava Republike Hrvatske sa transportnim sustavima trećih država što je osnovni razlog za donošenje ovih izmjena, odnosno dopuna Zakona.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Ovim se izmjenama, odnosno dopunama Zakona nastoji odgovoriti na prepreke za dovršenje uspostave unutarnjeg tržišta prirodnog plina koje proizlaze iz izostanka primjene tržišnih pravila Europske unije na transportne plinovode koji vode prema trećim zemljama i iz njih. Izmjenama uvedenima ovim Zakonom nastoji se osigurati da se pravila primjenjiva na transportne plinovode koji povezuju dvije ili više država članica primjenjuju i unutar Europske unije na transportne plinovode koji vode prema trećim zemljama i iz njih. Time će se ostvariti dosljednost pravnog okvira unutar Europske unije te istodobno izbjeći narušavanje tržišnog natjecanja na unutarnjem energetsom tržištu u Europske uniji i negativni učinci na sigurnost opskrbe. Također, ovim Zakonom će se povećati transparentnost i pružiti pravna sigurnost za sudionike na tržištu, posebno ulagače u plinsku infrastrukturu i korisnike sustava, u pogledu pravnog režima koji se primjenjuje.

Plinovode kojima se projekt proizvodnje nafte ili plina iz treće zemlje povezuje s postrojenjem za preradu ili krajnjim obalnim iskrcajnim terminalom unutar države članice trebalo bi smatrati mrežama proizvodnih plinovoda. Plinovode kojim se projekt proizvodnje nafte ili plina u državi članici povezuje s postrojenjem za preradu ili krajnjim obalnim iskrcajnim terminalom unutar treće zemlje ne bi trebalo smatrati mrežama proizvodnih plinovoda za potrebe Direktive (EU) 2019/692) jer takvi plinovodi vjerojatno neće znatno utjecati na unutarnje energetske tržište.

Operatori transportnih sustava trebali bi moći slobodno sklopiti tehničke sporazume s operatorima transportnih sustava ili drugim subjektima iz trećih zemalja o pitanjima rada i međusobnog povezivanja transportnih sustava, pod uvjetom da je sadržaj takvih sporazuma u skladu s pravom Europske unije.

Tehnički sporazumi o radu transportnih plinovoda između operatora transportnih sustava ili drugih subjekata trebali bi ostati na snazi pod uvjetom da su u skladu s pravom Europske unije i relevantnim odlukama nacionalnog regulatornog tijela.

S obzirom da na području Republike Hrvatske nema povezivanja transportnog sustava sa nečlanicama Europske unije nije potrebno prenositi odredbe Direktive (EU) 2019/692 koje se odnose na postojeće plinovode, a povezuju države članice i treće zemlje.

Ako postoje takvi tehnički sporazumi, Direktivom (EU) 2019/692 ne zahtijeva se sklapanje međunarodnog sporazuma između države članice i treće zemlje ili sporazuma između Europske unije i treće zemlje o radu dotičnog transportnog plinovoda.

Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Ovim se izmjenama, odnosno dopunama Zakona nastoji odgovoriti na prepreke dovršenju unutarnjeg tržišta prirodnog plina koje proizlaze iz izostanka primjene tržišnih pravila Europske unije na transportne plinovode koji vode prema trećim zemljama i iz njih. Izmjenama, odnosno dopunama uvedenima ovom Zakonom nastoji se osigurati da se pravila primjenjiva na transportne plinovode koji povezuju dvije ili više država članica primjenjuju i unutar Europske unije na transportne plinovode koji vode prema trećim zemljama i iz njih.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona neće biti potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA

Članak 1.

U Zakonu o tržištu plina (Narodne novine, broj 18/18), u članku 2. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Ovim se Zakonom u zakonodavstvo Republike Hrvatske preuzimaju:

- Direktiva 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i stavljanju izvan snage Direktive 2003/55/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 211, 14. 8. 2009.) i
- Direktiva (EU) 2019/692 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o izmjeni Direktive 2009/73/EZ o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina (Tekst značajan za EGP) (SL L 117, 3. 5. 2019.).“.

Članak 2.

U članku 3. stavku 2. točka 19. mijenja se i glasi:

„19. *Međudržavni spojni plinovod* znači transportni plinovod koji prelazi ili premošćuje granicu između Republike Hrvatske i država članica ili treće države radi povezivanja nacionalnih transportnih sustava tih država do državnog područja ili teritorijalnog mora Republike Hrvatske“.

Točka 25. mijenja se i glasi:

„25. *Neovlaštena potrošnja plina* znači samovoljno priključenje na distribucijski sustav ili transportni sustav, preuzimanje plina mimo obračunskog mjernog mjesta ili putem plinomjera za koji je dokazano da je onesposobljen za ispravan rad te preuzimanje plina putem plinomjera kod kojega je ovjerena oznaka Državnog zavoda za mjeriteljstvo, ovlaštenog mjeritelja Državnog zavoda za mjeriteljstvo, proizvođača plinomjera, operatora distribucijskog sustava ili operatora transportnog sustava uništena, promijenjena, uklonjena ili na bilo koji drugi način oštećena“.

Točka 30. mijenja se i glasi:

„30. *Operator distribucijskog sustava* znači energetska subjekt koji obavlja energetska djelatnost distribucije plina i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj distribucijskog sustava na svom distribucijskom području i gdje je izvodivo, njegovo povezivanje s drugim sustavima te za osiguranje dugoročne sposobnosti sustava da zadovoljava razumne potrebe za distribucijom plina“.

Točka 51. mijenja se i glasi:

„51. *Registar obračunskih mjernih mjesta* znači jedinstvena elektronička baza podataka o obračunskim mjernim mjestima krajnjih kupaca svih operatora distribucijskog sustava, organizatora zatvorenog distribucijskog sustava i operatora transportnog sustava u Republici Hrvatskoj“.

Iza točke 74. briše se točka i dodaju se točke 75. i 76. koje glase:

„75. *Operativna zaliha* znači količina plina u sustavu skladišta plina koja je u vlasništvu operatora transportnog sustava i kojom se operator transportnog sustava koristi za optimalno tehničko vođenje transportnog sustava

76. *Distribucijsko područje* znači područje određeno ugovorom o koncesiji ili drugim pravnim aktom na temelju kojeg operator distribucijskog sustava obavlja energetske djelatnosti distribucije plina i na kojem je odgovoran za rad, održavanje i razvoj distribucijskog sustava.“

Članak 3.

U članku 7. stavku 6. točka 3. mijenja se i glasi:

„3. primjenu iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom koje je odredila Agencija“.

Stavak 9. mijenja se i glasi:

„(9) Za obavljanje reguliranih energetske djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka Agencija donosi metodologije iz članka 94. ovoga Zakona, iznose tarifnih stavki, cijene i naknade u skladu s odredbama propisa kojim se uređuje regulacija energetske djelatnosti.“

Članak 4.

U članku 11. stavku 1. iza riječi: „operator tržišta plina,“ dodaju se riječi: „operator mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om,“.

Članak 5.

U članku 27. iza točke 36. briše se točka i dodaje se točka 37. koja glasi:

„37. najkasnije do 20. travnja tekuće godine operatoru sustava skladišta plina dostaviti podatke o potrošnji krajnjih kupaca korisnika javne usluge opskrbe i to za posljednjih 60 mjeseci s iskazanom zimskom potrošnjom koja obuhvaća razdoblje od 1. listopada do 31. ožujka.“

Članak 6.

U članku 28. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Operator transportnog sustava dužan je izraditi desetogodišnji plan razvoja transportnog sustava iz članka 27. točke 14. ovoga Zakona u skladu sa Strategijom energetske razvoja i Programom provedbe Strategije energetske razvoja te ga dostaviti Agenciji na odobrenje svake dvije godine i uz zahtjev za određivanje, odnosno promjenu iznosa tarifnih stavki za transport plina, sukladno metodologiji iz članka 94. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona.“

Članak 7.

U članku 29. točka 2. mijenja se i glasi:

„2. kupovati i prodavati plin radi obavljanja svoje osnovne djelatnosti, optimalnog vođenja transportnog sustava, vlastite potrošnje, pogonske potrošnje tehnoloških objekata, nadoknade gubitaka plina u transportnom sustavu prilikom izvođenja radova na sustavu i nadoknade pogonskih gubitaka i formiranja i održavanja operativnih zaliha u skladu s ovim Zakonom i aktom iz članka 90. ovoga Zakona“.

Iza točke 7. briše se točka i dodaju se točke 8. i 9. koje glase:

„8. zadržati na snazi ili sklopiti tehničke sporazume o pitanjima povezanim s radom transportnih sustava između Republike Hrvatske i treće države, u mjeri u kojoj su ti sporazumi u skladu s ovim Zakonom, relevantnim odlukama Agencije i pravom Europske unije. O takvim sporazumima obavješćuje Agenciju

9. ugovoriti usluge operatora sustava skladišta plina za potrebe korištenja operativne zalihe.“.

Članak 8.

U članku 30. točka 21. mijenja se i glasi:

„21. do 15. srpnja tekuće godine dostaviti Ministarstvu obavijest o ugovorenim skladišnim kapacitetima u Republici Hrvatskoj.“.

Članak 9.

U članku 47. točkama 23. i 24. broj: „15“ zamjenjuje se riječju: „sedam“.

Točka 29. mijenja se i glasi:

„29. najkasnije do 15. travnja tekuće godine operatoru transportnog sustava dostaviti podatke o potrošnji krajnjih kupaca korisnika javne usluge opskrbe i to za posljednjih 60 mjeseci s iskazanom zimskom potrošnjom koja obuhvaća razdoblje od 1. listopada do 31. ožujka.“.

Članak 10.

U članku 59. stavak 7. mijenja se i glasi:

„(7) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, u slučaju da nakon provedbe natječaja iz stavka 6. ovoga članka operator distribucijskog sustava sklopi ugovor o koncesiji za područje na kojem prethodno nije obavljao energetska djelatnost distribucije plina, opskrbljivač u obvezi javne usluge za to područje određuje se do isteka razdoblja za koje je Agencija odredila opskrbljivače u obvezi javne usluge za ostala područja.“.

Iza stavka 7. dodaje se stavak 8. koji glasi:

„(8) Javni natječaj iz stavaka 6. i 7. ovoga članka, Agencija provodi sukladno člancima 61. i 62. ovoga Zakona uz primjenu kriterija najnižeg troška opskrbe plinom opskrbljivača u obvezi javne usluge koji se propisuje metodologijom iz članka 94. stavka 1. podstavka 5. ovoga Zakona.“.

Članak 11.

U članku 61. stavak 12. mijenja se i glasi:

„(12) Ako Agencija utvrdi da opskrbljivač u obvezi javne usluge ili zajamčeni opskrbljivač ne zadovoljava uvjete sukladno stavku 11. ovoga članka, Agencija može provesti javni natječaj za odabir novog opskrbljivača u obvezi javne usluge ili zajamčenog opskrbljivača i odlukom oduzeti pravo obavljanja javne usluge ili zajamčene opskrbe opskrbljivaču u obvezi javne usluge ili zajamčenom opskrbljivaču.“.

Članak 12.

U članku 64. točka 2. mijenja se i glasi:

„2. naplaćivati isporučeni plin sukladno važećim iznosima tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom donesenima sukladno metodologiji iz članka 94. stavka 1. podstavka 5. ovoga Zakona te ih na primjeren način javno objaviti najmanje sedam dana prije početka primjene“.

Članak 13.

U članku 68. stavku 2. točki 12. riječ: „usluga“ zamjenjuje se riječima: „opskrbe plinom“.

Članak 14.

U članku 81. iza stavka 9. dodaju se stavci 10., 11. i 12. koji glase:

„(10) U slučaju prekograničnog spora i odbijanja pristupa treće strane, primjenjuju se mehanizmi za rješavanje sporova države članice nadležne za mrežu proizvodnih plinovoda koja odbija pristup.

(11) Ukoliko je mreža proizvodnih plinovoda u nadležnosti Republike Hrvatske i više drugih zemalja članica Europske unije, tada se sve države međusobno savjetuju.

(12) Ako mreža proizvodnih plinovoda potječe iz treće države i ako je Republika Hrvatska država članica Europske unije u kojoj se nalazi prva ulazna točka na mrežu država članica Europske unije, tada su se tijela Republike Hrvatske dužna savjetovati sa trećom zemljom iz koje mreža proizvodnih plinovoda potječe kako bi se osigurala primjena ovoga Zakona za mrežu proizvodnih plinovoda na području Republike Hrvatske.“.

Članak 15.

Članak 84. mijenja se i glasi:

„(1) Novi infrastrukturni objekti kao što su međudržavni spojni plinovod, sustav skladišta plina i terminal za UPP mogu se na zahtjev fizičke ili pravne osobe izuzeti na određeno vrijeme od primjene prava na pristup treće strane, primjene odgovarajuće metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki iz članka 94. ovoga Zakona i obveze razdvajanja operatora transportnog sustava iz članka 15. ovoga Zakona pod sljedećim uvjetima:

1. ulaganje mora poticati tržišno natjecanje u sektoru plina i povećati sigurnost opskrbe plinom
2. razina rizika povezanog s ulaganjem je takva da se ulaganje ne bi ostvarilo, osim ako se izuzeće ne odobri
3. infrastrukturni objekt plinskog sustava mora biti u vlasništvu fizičke ili pravne osobe u samostalnom pravnom subjektu odvojenom od operatora sustava u okviru kojeg će novi infrastrukturni objekt biti izgrađen
4. korisnici novog infrastrukturnog objekta moraju plaćati naknadu za korištenje
5. izuzeće za novi infrastrukturni objekt nije štetno za tržišno natjecanje ili učinkovito funkcioniranje tržišta ili plinskog sustava namijenjenog obavljanju javne usluge na koji se novi infrastrukturni objekt planira priključiti ili za sigurnost opskrbe prirodnim plinom u Europskoj uniji.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i na značajna povećanja kapaciteta i nadogradnje postojećih infrastrukturnih objekata kojima se omogućava razvoj novih dobavnih pravaca.

(3) Odluku o izuzeću za novi infrastrukturni objekt iz stavaka 1. i 2. ovoga članka donosi Agencija.

(4) Odluka Agencije iz stavka 3. ovoga članka izvršna je nakon dostave odluke Europske komisije iz stavka 18. ovoga članka, a nezadovoljna strana može protiv odluke Agencije pokrenuti upravni spor.

(5) Odluka o izuzeću za novi infrastrukturni objekt može obuhvatiti dio ili cijeli novi infrastrukturni objekt, postojeći infrastrukturni objekt sa značajno povećanim kapacitetom ili nadograđeni postojeći infrastrukturni objekt.

(6) Prije donošenja odluke o izuzeću Agencija je dužna:

1. razmotriti potrebu za utvrđivanjem uvjeta glede trajanja izuzeća i nediskriminirajućeg pristupa međudržavnom spojnom plinovodu
2. uzeti u obzir trajanje ugovora, dodatne kapacitete koje treba izgraditi ili izmjenu postojećih kapaciteta, vremenski horizont projekta i ostale posebne okolnosti
3. brinuti se da pravila i mehanizmi za upravljanje i raspodjelu kapaciteta ne sprječavaju provedbu dugoročnih ugovora.

(7) Agencija može donijeti odluku o izuzeću za novi infrastrukturni objekt iz stavaka 1. i 2. ovoga članka nakon savjetovanja s:

- nacionalnim regulatornim tijelima država članica na čija će tržišta nova infrastruktura vjerojatno utjecati i
- relevantnim tijelima trećih država, ako je nova infrastruktura povezana s transportnom mrežom u Republici Hrvatskoj i počinje ili završava u jednoj ili više trećih država.

(8) Ako tijela trećih država s kojima se savjetovalo ne odgovore na savjetovanje u razumnom razdoblju ili u utvrđenom roku koji ne prelazi tri mjeseca, Agencija može donijeti potrebnu odluku.

(9) Agencija je dužna samostalno ili u suradnji s regulatornim tijelima tih država obavijestiti Agenciju za suradnju energetske regulatora o odluci o izuzeću.

(10) Ako se sva regulatorna tijela dogovore o zahtjevu za izuzeće u roku od šest mjeseci od dana na koji ga je zaprimilo posljednje od tih regulatornih tijela, ona o svojoj odluci obavješćuju Agenciju za suradnju energetske regulatora.

(11) Ukoliko nije postignut dogovor u roku iz stavka 10. ovoga članka, Agencija može, u suradnji s regulatornim tijelima tih država, zatražiti od Agencije za suradnju energetske regulatora produljenje roka do tri mjeseca za donošenje odluke o izuzeću.

(12) Ako je nova infrastruktura transportni sustav između Republike Hrvatske i treće države u kojoj se nalazi prvo mjesto spajanja na mrežu, prije donošenja odluke o izuzeću, Agencija se može savjetovati s relevantnim tijelom te treće države s ciljem osiguravanja da se odredbe ovoga Zakona dosljedno primjenjuju za novu infrastrukturu na području Republike Hrvatske i, ako je primjenjivo, u teritorijalnom moru Republike Hrvatske.

(13) Ako tijelo treće države s kojim se savjetuje ne odgovori na savjetovanje u razumnom razdoblju ili u utvrđenom roku koji ne prelazi tri mjeseca, Agencija može donijeti potrebnu odluku.

(14) U slučaju iz stavka 10. ovoga članka Agencija će, u skladu s mišljenjem Agencije za suradnju energetske regulatora, donijeti odluku o izuzeću za novi infrastrukturni objekt iz stavka 7. ovoga članka.

(15) Agencija je dužna obrazloženu odluku o izuzeću novog infrastrukturnog objekta dostaviti Europskoj komisiji.

(16) Obrazloženje odluke iz stavka 15. ovoga članka mora sadržavati:

1. detaljne razloge na temelju kojih je Agencija odobrila ili odbila zahtjev za izuzećem, uključujući i popratne financijske podatke koji opravdavaju potrebu za izuzećem
2. provedenu analizu utjecaja na tržišno natjecanje i efikasno funkcioniranje unutarnjeg tržišta plina nakon odobrenog izuzeća
3. razloge odabranog trajanja izuzeća i udjela ukupnog kapaciteta infrastrukturnog objekta za koji se daje izuzeće u ukupnom kapacitetu plinskog sustava Republike Hrvatske
4. rezultat konzultacija provedenih s regulatornim tijelima drugih država ako se izuzeće odnosi na infrastrukturni objekt koji će biti smješten na teritoriju više država članica Europske unije, uključujući Republiku Hrvatsku
5. analizu doprinosa infrastrukturnog objekta diversifikaciji dobavnih pravaca plina.

(17) Europska komisija može donijeti odluku kojom zahtijeva da Agencija izmijeni ili povuče odluku o odobravanju izuzeća novog infrastrukturnog objekta.

(18) Europska komisija donosi odluku u roku od dva mjeseca od zaprimanja obrazloženja Agencije.

(19) Agencija mora postupati u skladu s odlukom Europske komisije o promjeni ili povlačenju odluke o izuzeću u roku od mjesec dana od primitka odluke i o tome obavijestiti Europsku komisiju.

(20) Iznimno rok iz stavka 19. ovoga članka može se produžiti za dodatna dva mjeseca ako Europska komisija traži dodatne informacije, odnosno dogovorom Europske komisije i Agencije produžiti za dodatna dva mjeseca.

(21) Ako u roku od dvije godine ne započne izgradnja novog infrastrukturnog objekta te ako u roku od pet godina novi infrastrukturni objekt ne započne s radom, odluka Agencije o izuzeću prestaje važiti, osim u slučaju ako Agencija odluči da je odgoda početka rada posljedica više sile na koju subjekt koji je ishodio odobrenje nije imao utjecaja.“.

Članak 16.

Iza članka 84. dodaje se naslov iznad članka i članak 84.a koji glase:

„Postupak ovlašćivanja

Članak 84.a

(1) Ukoliko operator transportnog sustava ili neko drugo tijelo ili gospodarski subjekt želi započeti pregovore s predstavnikom treće države radi izmjene, produženja, prilagodbe, obnavljanja ili sklapanja sporazuma o radu transportnog plinovoda s trećom državom o pitanjima koja su u cijelosti ili djelomično obuhvaćena područjem primjene ovoga Zakona, operator transportnog sustava ili neko drugo tijelo ili gospodarski subjekt o svojoj namjeri u pisanom obliku obavještava Ministarstvo koje će o tome izvijestiti Vladu Republike Hrvatske i Europsku komisiju.

(2) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka uključuje relevantnu dokumentaciju i navođenje odredaba koje se trebaju uzeti u obzir u pregovorima ili o kojima treba ponovo pregovarati, ciljeve pregovora i sve druge relevantne informacije, te se šalje Ministarstvu najkasnije sedam mjeseci prije planiranog početka pregovora. Ministarstvo je dužno proslijediti sve relevantne informacije Vladi Republike Hrvatske i Europskoj komisiji najkasnije pet mjeseci prije planiranog početka pregovora.

(3) Po primitku ovlaštenja od Europske komisije mogu započeti službeni pregovori s predstavnikom treće države za dio koji može utjecati na zajednička pravila Europske unije te u pregovorima o dijelu koji može utjecati na zajednička pravila Europske unije mogu sudjelovati predstavnici nadležnih ministarstava i predstavnici Europske komisije.

(4) Prije potpisivanja sporazuma s predstavnikom treće države obavještava se Ministarstvo o ishodu pregovora i tekstu ispregovaranog nacrtu sporazuma koji se prosljeđuje Vladi Republike Hrvatske i Europskoj komisiji.

(5) Po primitku obavijesti iz stavka 4. ovoga članka Europska komisija ocjenjuje dogovoreni sporazum i ako utvrdi da je sporazum dogovoren tijekom pregovora usklađen s pravnom stečevinom Europske unije ona ovlašćuje državu članicu za potpisivanje i sklapanje tog sporazuma.

(6) Europska komisija u roku od 90 dana od primitka obavijesti iz stavka 5. ovoga članka donosi odluku o ovlašćivanju ili odluku o odbijanju ovlašćivanja za potpisivanja.

(7) Ako su za donošenje odluke iz stavka 6. ovoga članka potrebne Europskoj komisiji dodatne informacije, rok od 90 dana počinje teći od dana primitka tih dodatnih informacija.

(8) Ako Europska komisija donese odluku u skladu sa stavkom 6. ovoga članka o ovlašćivanju za potpisivanje i sklapanje sporazuma s predstavnikom treće države, Ministarstvo obavještava Vladu Republike Hrvatske i Europsku komisiju o sklapanju i stupanju na snagu sporazuma te o svim naknadnim promjenama statusa tog sporazuma.

(9) Ako Europska komisija donese odluku o odbijanju ovlašćivanja za potpisivanje i sklapanje sporazuma s predstavnikom treće države u skladu sa stavkom 6. ovoga članka, o tome, uz obrazloženje, obavještava Ministarstvo.“.

Članak 17.

U članku 86. iza točke 9. dodaje se nova točka 10. koja glasi:

„10. operatoru tržišta plina dostavljati i ažurirati podatke o obračunskim mjernim mjestima krajnjih kupaca zatvorenog distribucijskog sustava za potrebe registra obračunskih mjernih mjesta sukladno članku 95. ovoga Zakona“.

Dosadašnje točke 10. i 11. postaju točke 11. i 12.

Iza dosadašnje točke 12. koja postaje točka 13. dodaje se točka 14. koja glasi:

„14. uspostaviti sustav za unutar dnevno i dnevno mjerenje i prikupljanje podataka o potrošnji plina te u njega uključiti sva obračunska mjerna mjesta u skladu s aktom iz članka 91. ovoga Zakona sa svrhom dostave podataka o potrošnji plina opskrbljivačima i raspodjele količina za dnevno mjerenu potrošnju.“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 18.

(1) Operator sustava skladišta plina dužan je do 15. veljače 2020. godine na svojoj internetskoj stranici objaviti skladišne kapacitete raspoložive za potrebe opskrbe krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo, koji koriste javnu uslugu za razdoblje od 1. travnja 2020. godine do 31. ožujka 2021. godine.

(2) Raspodjelu skladišnih kapaciteta iz stavka 1. ovoga članka, operator sustava skladišta plina provodi temeljem akta iz članka 92. Zakona o tržištu plina (Narodne novine, broj 18/18), a sukladno podacima o potrošnji plina krajnjih kupaca korisnika javne usluge opskrbe i to za razdoblje od 1. listopada 2014. godine do 31. ožujka 2019. godine s iskazanom zimskom potrošnjom koja obuhvaća razdoblje od 1. listopada do 31. ožujka, koje je operator transportnog sustava, temeljem podataka zaprimljenih do 10. veljače 2020. godine od operatora distribucijskog sustava, dužan dostaviti operatoru sustava skladišta plina do 15. veljače 2020. godine.

(3) Operator sustava skladišta plina dužan je do 20. veljače 2020. godine obavijestiti opskrbljivača u obvezi javne usluge o skladišnom kapacitetu na koji ima pravo zakupa u

razdoblju od 1. travnja 2020. godine do 31. ožujka 2021. godine temeljem raspodijele iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Opskrbljivač u obvezi javne usluge ima pravo do 5. ožujka 2020. godine ugovoriti skladišne kapacitete sukladno odredbama akta iz članka 92. Zakona o tržištu plina (Narodne novine, broj 18/18).

(5) Opskrbljivač u obvezi javne usluge iz stavka 4. ovoga članka ima pravo do 10. ožujka 2020. godine ovjerenom izjavom ustupiti ugovor o skladištenju plina između operatora sustava skladišta plina i opskrbljivača u obvezi javne usluge, opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu plina ili opskrbljivaču plinom ili trgovcu plinom od kojega nabavlja plin za opskrbu krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo koji koriste javnu uslugu opskrbe plinom.

(6) Ako opskrbljivač u obvezi javne usluge ili opskrbljivač na veleprodajnom tržištu plina ili opskrbljivač plinom ili trgovac plinom koristi pravo iz stavka 4. ovoga članka, dužan je na dan 1. studenoga 2020. godine raspolagati zalihom plina na skladištu u iznosu od najmanje 90 % ugovorenih skladišnih kapaciteta.

Članak 19.

(1) Opskrbljivač plinom koji je do stupanja na snagu ovoga Zakona nositelj obveze javne usluge opskrbe plinom kupaca iz kategorije kućanstvo za područje ili dio područja jedinice područne (regionalne) samouprave, određuje se opskrbljivačem plinom u obvezi javne usluge do kraja plinskog dana 31. ožujka 2021. godine za područje koje odgovara distribucijskom području na kojem je obavljao djelatnost do stupanja na snagu Zakona o tržištu plina (Narodne novine, broj 18/18), kao i za distribucijsko područje za koje je postojeći operator distribucijskog sustava sklopio ugovor o koncesiji nakon stupanja na snagu Zakona o tržištu plina (Narodne novine, broj 18/18).

(2) Za razdoblje od 1. travnja 2021. godine do 30. rujna 2024. godine, Agencija će najkasnije do 31. prosinca 2020. godine provesti javni natječaj i odabrati opskrbljivače u obvezi javne usluge za potrebe krajnjih kupaca iz članka 59. stavka 1., a sukladno člancima 61. i 62. Zakona o tržištu plina (Narodne novine, broj 18/18).

(3) Opskrbljivač na veleprodajnom tržištu prodaje plin na veleprodajnom tržištu do 31. ožujka 2021. godine opskrbljivačima u obvezi javne usluge koji ga odaberu.

Članak 20.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

Članak 1.

Ovim člankom se pojašnjava prijenos Direktive (EU) 2019/692 u zakonodavstvo Republike Hrvatske.

Članak 2.

Ovim člankom se nadopunjuju definicije međudržavnog spojnog plinovoda, operatora distribucijskog sustava, registra obračunskih mjernih mjesta, a dodaju se definicije operativne zalihe i distribucijskog područja.

Članak 3.

Ovim člankom se određuje isključivo primjena iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom, dok se isto za ostale opskrbe plinom određuje na tržišnim principima.

Članak 4.

Ovim člankom se određuje da se za obavljanje reguliranih energetske djelatnosti donosi metodologija kako za iznose tarifnih stavki, tako i pojedinačne cijene kao i sve druge naknade, a ne isključivo naknadu za organiziranje tržišta plina.

Članak 5.

Ovim člankom propisuje se obveza operatoru transportnog sustava da operatoru sustava skladišta plina dostavi podatke o potrošnji krajnjih kupaca korisnika javne usluge opskrbe i to za posljednjih 60 mjeseci s iskazanom zimskom potrošnjom koja obuhvaća razdoblje od 1. listopada do 31. ožujka.

Članak 6.

Ovim člankom se operatoru transportnog sustava propisuje obveza izrade i dostave Hrvatskoj energetske regulatornoj agenciji na odobrenje desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava svake dvije godine, a ne samo uz zahtjev za određivanje, odnosno promjenu iznosa tarifnih stavki za transport plina, što smatramo primjerenom dinamikom kojom se uzima u obzir i dinamika izrade poslovnih planova i dinamika razvoja investicijskih projekata.

Članak 7.

Ovim člankom se uređuje pravo operatora transportnog sustava kupovati i prodavati plin radi obavljanja svoje osnovne djelatnosti, optimalnog vođenja transportnog sustava, vlastite potrošnje, pogonske potrošnje tehnoloških objekata, nadoknade gubitaka plina u transportnom sustavu prilikom izvođenja radova na sustavu i nadoknade pogonskih gubitaka i formiranja i održavanja operativnih zaliha. Također, ovim člankom se uređuje pitanje tehničkih sporazuma između Republike Hrvatske i treće države, a vezano uz rad transportnih sustava.

Članak 8.

Ovim člankom se uređuje do kada se dostavlja informacija Ministarstvu nadležnom za energetiku o ugovorenim skladišnim kapacitetima u Republici Hrvatskoj.

Članak 9.

Ovim člankom se usklađuje rok za javnu objavu iznosa tarifnih stavki i cijena nestandardnih usluga za distribuciju plina sa javnom objavom Hrvatske energetske regulatorne agencije i ostalih operatora plinskih sustava te se određuje postupak dostave podataka o potrošnji plina u javnoj usluzi opskrbe plinom.

Članak 10.

Ovim člankom se regulira provođenje javnog natječaja i razdoblje na koje se određuje opskrbljivač u obvezi javne usluge u slučaju novog ili proširenja postojećeg distribucijskog područja.

Članak 11.

Ovim člankom se detaljnije uređuje postupanje Hrvatske energetske regulatorne agencije radi kontinuiranog održavanja uvjeta na temelju kojih je odabran opskrbljivač u obvezi javne usluge ili zajamčeni opskrbljivač.

Članke 12.

Ovim člankom se za opskrbljivače u obvezi javne usluge određuje da je dužan naplaćivati isporučeni plin sukladno važećim iznosima tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom te ih na primjeren način javno objaviti najmanje sedam dana prije početka primjene, odnosno ukida se ograničenje da tarifne stavke moraju biti manje ili jednake trošku opskrbe plinom opskrbljivača u obvezi javne usluge.

Članak 13.

Ovim člankom se doraduje izričaj na način da se jasno određuje da Hrvatska energetska regulatorna agencija donosi uvjete kvalitete opskrbe plinom, kojim se, između ostalih uvjeta propisuje i sadržaj godišnjeg izvještaja opskrbljivača o kvaliteti opskrbe plinom, a ne usluga kako je to određeno važećim Zakonom.

Članak 14.

Ovim člankom se uređuje postupanje u slučaju prekograničnih sporova vezanih uz odbijanje pristupa mreži proizvodnih plinovoda.

Članak 15.

Ovim člankom se dodatno uređuje postupak donošenja odluke o izuzeću za novu infrastrukturu od strane Hrvatske energetske regulatorne agencije, a koji osim država članica Europske unije uključuje i treće zemlje.

Članak 16.

Ovim člankom se uređuje postupak ovlašćivanja i koje su obveze operatora transportnog sustava, Hrvatske energetske regulatorne agencije i Ministarstva nadležnog za energetiku prilikom izmjene, produljenja, prilagodbe, obnavljanja ili sklapanja sporazuma o radu transportnog plinovoda s trećom državom o pitanjima koja su u cijelosti ili djelomično obuhvaćena područjem primjene ovog Zakona. Ovim člankom se određuje između ostaloga i obavještavanje Vlade Republike Hrvatske koje je značajno s obzirom da se radi o povezivanju Republike Hrvatske odnosno Europske unije sa susjednim zemljama. Kao primjer treba navesti da međunarodni Jadransko - Jonski plinovod (IAP) je prvi koji će imati tu obvezu, s obzirom da povezuje Republiku Hrvatsku i Crnu goru. Stoga je važno da o svim važnim elementima takvog povezivanja bude obaviještena i Vlada Republike Hrvatske, kao i Europska komisija što je ujedno i obveza iz Direktive (EU) 2019/692).

Članak 17.

Ovim člankom se organizatoru zatvorenog distribucijskog sustava propisuje obveza dostave i ažuriranja podataka o obračunskim mjernim mjestima, kao i opremanje obračunskih mjernih mjesta za potrebe unosa podatka u registar obračunskih mjernih mjesta.

Članak 18.

Ovim člankom se dodatno i detaljnije određuju postupci za skladištenje plina za razdoblje od 1. travnja 2020. godine do 31. ožujka 2021. godine.

Članak 19.

Ovim člankom se područje na kojem opskrbljivač plinom koji je nositelj obveze javne usluge opskrbe plinom kupaca iz kategorije kućanstvo do 1. travnja 2021. godine preciznije uređuje na način da se identificira s distribucijskim područjem, što odgovara odredbama članka 59. Zakona. Također, propisuje se razdoblje za koje Agencija provodi natječaj za odabir opskrbljivača u obvezi javne usluge nakon 31. ožujka 2021. godine.

Članak 20.

Ovim člankom se određuje stupanje na snagu Zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Primjena pravne stečevine Europske unije

Članak 2.

(1) Ovim se Zakonom u zakonodavstvo Republike Hrvatske preuzima Direktiva 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i stavljanju izvan snage Direktive 2003/55/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 211, 14. 8. 2009.).

(2) Ovim Zakonom osigurava se provedba sljedećih uredbi Europske unije:

– Uredba (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mrežama za transport prirodnog plina i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1775/2005 (Tekst značajan za EGP) (SL L 211, 14. 8. 2009), u daljem tekstu: Uredba (EZ) br. 715/2009

– Uredba (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (Tekst značajan za EGP) (SL L 326, 8. 12. 2011.), u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1227/2011

– Uredba (EU) 2017/1938 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2017. o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 994/2010 (Tekst značajan za EGP) (SL L 280, 28. 10. 2017), u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2017/1938.

Definicije pojmova

Članak 3.

(1) Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu imaju značenja utvrđena propisima kojim se uređuje energija i regulacija energetske djelatnosti.

(2) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

1. Bilančna skupina znači skupina s jednim ili više energetske subjekata koju organizira i vodi voditelj bilančne skupine

2. Certifikacija operatora transportnog sustava znači postupak kojim se utvrđuje sukladnost operatora sustava s odredbama ovoga Zakona kojima se uređuje razdvajanje i neovisnost operatora transportnog sustava

3. Certifikat znači akt koji u postupku certificiranja izdaje Hrvatska energetska regulatorna agencija i kojim se potvrđuje da operator transportnog sustava ispunjava uvjete glede njegova razdvajanja i neovisnosti, uvjete financijske, materijalne, tehničke i kadrovske opremljenosti te druge uvjete propisane ovim Zakonom

4. Derivat za trgovanje plinom znači financijski instrument naveden sukladno zakonu kojim se uređuje tržište kapitala, kada se ta izvedenica odnosi na plin
5. Distribucija plina znači razvod plina distribucijskim sustavom visoke, srednje i niske tlačne razine radi isporuke plina krajnjim kupcima, uključujući pomoćne usluge, a isključujući opskrbu plinom
6. Distribucijski sustav znači sustav plinovoda i ostalih pripadajućih objekata i opreme koji su u vlasništvu i/ili kojima upravlja operator distribucijskog sustava, a koji se koristi za distribuciju plina, nadzor i upravljanje, mjerenje i prijenos podataka
7. Dugoročno planiranje znači planiranje opskrbnih količina plina i kapaciteta plinskog sustava na dugoročnoj osnovi radi zadovoljenja potražnje sustava za plinom, diversifikacije dobavnih pravaca i osiguranja opskrbe kupaca
8. Energetski subjekt znači pravna ili fizička osoba koja obavlja najmanje jednu od energetskih djelatnosti iz članka 4. ovoga Zakona te je odgovorna za komercijalne i tehničke zadaće i poslove koji su u vezi s tim djelatnostima, ali ne uključuje krajnje kupce
9. Energija uravnoteženja znači plin koji je predan u transportni sustav ili preuzet iz transportnog sustava radi uravnoteženja transportnog sustava
10. Horizontalno integrirani subjekt znači energetski subjekt za plin koji osim energetskih djelatnosti u sektoru plina obavlja najmanje jednu djelatnost izvan sektora plina
11. Hrvatska energetska regulatorna agencija (u daljnjem tekstu: Agencija) znači nezavisan regulator energetskih djelatnosti osnovan posebnim zakonom i s ovlastima propisanim odredbama ovoga Zakona, zakona kojim se uređuje energija i regulacija energetskih djelatnosti
12. Integrirani energetski subjekti znači povezani subjekti koji mogu biti vertikalno ili horizontalno integrirani
13. Izravni plinovod znači plinovod kojim je ostvarena izravna povezanost s mrežom proizvodnih plinovoda ili plinskim sustavom, a koji dopunjuje međusobno povezani sustav
14. Kontrola znači prava, ugovori i druga sredstva koja odvojeno ili u kombinaciji, imajući u vidu činjenično stanje ili zakonske odredbe, daju mogućnost odlučujućeg utjecaja na energetski subjekt, posebno putem vlasništva ili prava na korištenje cjelokupne ili dijela imovine energetskog subjekta te prava ili ugovori koji daju odlučujući utjecaj na sastav, glasovanje ili odlučivanje tijela energetskog subjekta
15. Krajnji kupac znači kupac koji kupuje plin za vlastitu uporabu
16. Kupac iz kategorije kućanstvo znači krajnji kupac koji kupuje plin za potrošnju u vlastitom kućanstvu
17. Kupac znači veleprodajni ili krajnji kupac plina ili poduzeće za plin koje kupuje plin
18. Kupac koji nije kućanstvo znači kupac koji kupuje plin koji nije namijenjen uporabi u vlastitom kućanstvu

19. Međudržavni spojni plinovod znači plinovod koji prelazi ili premošćuje granicu između država članica isključivo u svrhu povezivanja transportnih sustava tih država članica
20. Međusobno povezani sustav znači dva ili više sustava koji su povezani jedan s drugim
21. Ministar znači ministar nadležan za energetiku
22. Ministarstvo znači ministarstvo nadležno za energetiku
23. Mjesto za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om znači objekt za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om koji se sastoji od fiksnog ili mobilnog objekta, objekta na moru ili drugih sustava
24. Mreža proizvodnih plinovoda znači svaki plinovod ili mreža plinovoda koji su izgrađeni kao dio projekta eksploatacije nafte ili plina ili se koriste za dovođenje plina iz jednog ili više takvih projekata u postrojenje za preradu ili terminal ili obalni terminal
25. Neovlaštena potrošnja plina znači samovoljno priključenje na distribucijski sustav ili transportni sustav, preuzimanje plina mimo obračunskog mjernog mjesta ili putem plinomjera za koji je dokazano da je onesposobljen za ispravan rad te preuzimanje plina putem plinomjera kod kojega je ovjerna oznaka Državnog zavoda za mjeriteljstvo, ovlaštenog mjeritelja Državnog zavoda za mjeriteljstvo, proizvođača plinomjera, operatora distribucijskog sustava ili operatora transportnog sustava uništena, promijenjena, uklonjena ili na bilo koji drugi način oštećena
26. Novi infrastrukturni objekt znači objekt plinskog sustava koji nije dovršen do 26. travnja 2007.
27. Novi opskrbljivač plinom znači opskrbljivač plinom s kojim krajnji kupac sklapa novi ugovor o opskrbi plinom
28. Odstupanje znači razlika između predanih i preuzetih količina plina iz transportnog sustava, promatrano u određenom razdoblju
29. Operativna akumulacija znači količina plina koja je stlačivanjem uskladištena u transportnom sustavu, isključujući plin za tehnološke kapacitete kojima se isključivo koristi operator transportnog sustava
30. Operator distribucijskog sustava znači energetska subjekt koji obavlja energetska djelatnost distribucije plina i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj distribucijskog sustava na određenom području i gdje je izvodivo, njegovo povezivanje s drugim sustavima te za osiguranje dugoročne sposobnosti sustava da zadovoljava razumne potrebe za distribucijom plina
31. Operator mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om znači energetska subjekt koji obavlja energetska djelatnost upravljanja mjestom za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om
32. Operator sustava skladišta plina znači energetska subjekt koji obavlja energetska djelatnost skladištenja plina i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj sustava skladišta plina

33. Operator terminala za UPP znači energetska subjekt koji obavlja energetska djelatnost upravljanja terminalom za UPP i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj terminala za UPP
34. Operator transportnog sustava znači energetska subjekt koji obavlja energetska djelatnost transporta plina i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj transportnog sustava na određenom području i gdje je izvodivo, njegovo povezivanje s drugim sustavima te za osiguranje dugoročne sposobnosti sustava da zadovoljava razumne potrebe za transportom plina
35. Operator tržišta plina znači energetska subjekt koji obavlja energetska djelatnost organiziranja tržišta plina odnosno pravna osoba s javnim ovlastima, koja je odgovorna za organiziranje tržišta plina, upravljanje trgovinskom platformom i registrom obračunskih mjernih mjesta prema ovome Zakonu
36. Opskrba plinom znači prodaja ili preprodaja plina kupcu, uključujući prodaju ili preprodaju UPP-a i SPP-a
37. Opskrba u obvezi javne usluge znači opskrba plinom koja se u općem gospodarskom interesu obavlja po reguliranim uvjetima radi osiguravanja sigurnosti, redovitosti, kvalitete i cijene opskrbe kućanstava
38. Opskrbljivač plinom znači energetska subjekt koji obavlja energetska djelatnost opskrbe plinom
39. Opskrbljivač u obvezi javne usluge znači opskrbljivač plinom koji obavlja energetska djelatnost opskrbe u obvezi javne usluge
40. Opskrbljivač u poteškoćama znači opskrbljivač koji za razdoblje od najmanje 60 dana nije ispunio dospelje novčane obveze prema drugim energetskim subjektima
41. Plinska godina znači razdoblje koje počinje u 6.00 sati 1. listopada tekuće godine i traje do 6.00 sati 1. listopada iduće godine, osim ako nije drugačije određeno propisima Europske unije
42. Plinski sustav znači sustav povezanih postrojenja i vodova koji obuhvaća transportni sustav, distribucijski sustav, sustav skladišta plina i terminal za UPP
43. Pomoćne usluge znači sve usluge potrebne za pristup i rad transportnog sustava, distribucijskog sustava, sustava skladišta plina i terminala za UPP, uključujući uravnoteživanje transportnog sustava, umješavanje inertnih plinova, umješavanje i utiskivanje inertnih plinova, osim objekata rezerviranih isključivo za obavljanje osnovne djelatnosti operatora transportnog sustava
44. Postojeći opskrbljivač plinom znači opskrbljivač plinom koji opskrbljuje plinom krajnjeg kupca do dana početka primjene novog ugovora o opskrbi plinom
45. Povezani subjekti znači povezana društva sukladno propisu kojim se uređuju trgovačka društva
46. Povlaštenu kupac znači kupac koji je slobodan kupiti plin od opskrbljivača po vlastitom izboru

47. Prihvat i otprema UPP-a znači korištenje terminala za UPP za ukapljivanje plina ili prihvat, iskrcaj i uplinjavanje UPP-a, daljnju otpremu plina u povezani plinski sustav, uključujući privremeno skladištenje UPP-a u svrhu uplinjavanja i pomoćne usluge

48. Priključak znači fizički priključak na transportni sustav ili distribucijski sustav prema propisanim uvjetima

49. Proizvodnja prirodnog plina znači način na kojem se u proizvodnom postrojenju postiže da prirodni plin zadovolji uvjete o kvaliteti plina sukladno aktu iz članka 95. ovoga Zakona, a nakon eksploatacije prirodnog plina, koja se obavlja sukladno propisima iz područja istraživanja i eksploatacije ugljikovodika, kako bi se mogao tehnički i sigurno transportirati ili distribuirati kroz plinski sustav, uključujući njegovu prodaju i isporuku

50. Proizvođač prirodnog plina znači pravna ili fizička osoba koja sudjeluje na tržištu, a proizvodi prirodni plin

51. Registar obračunskih mjernih mjesta znači jedinstvena elektronička baza podataka o obračunskim mjernim mjestima krajnjih kupaca svih operatora distribucijskih sustava i operatora transportnog sustava u Republici Hrvatskoj

52. Regulirane energetske djelatnosti znači djelatnosti čije uvjete i odredbe, koji mogu uključivati cijenu/naknadu/tarifu za obavljanje usluge i kvalitetu usluge, određuje Agencija

53. Sigurnost znači sigurnost opskrbe plinom i tehničku sigurnost plinskog sustava u cijelosti i svim njegovim dijelovima

54. Skladištenje plina znači utiskivanje plina u sustav skladišta plina, skladištenje plina u radnom volumenu sustava skladišta plina i povlačenje plina iz sustava skladišta plina, uključujući pomoćne usluge

55. Stlačeni prirodni plin (SPP) znači plin u plinovitom stanju stlačen na tlak veći od 100 bara

56. Sustav skladišta plina znači objekt koji je u vlasništvu i/ili kojim upravlja operator sustava skladišta plina, koji se koristi za skladištenje plina, nadzor i upravljanje, mjerenje i prijenos podataka, uključujući i dio terminala za UPP koji se koristi za skladištenje, ali isključujući dio koji se koristi za proizvodne operacije i objekte kojima se isključivo koristi operator transportnog sustava

57. Terminal za UPP znači terminal koji se koristi za ukapljivanje prirodnog plina ili prihvat, iskrcaj i ponovno uplinjavanje UPP-a, uključujući pomoćne usluge i privremeno skladištenje potrebno za postupak ponovnog uplinjavanja i daljnju otpremu u transportni sustav, ali isključujući dijelove terminala za UPP koji se koriste za skladištenje

58. Transport plina znači prijenos plina kroz transportni sustav, isključujući opskrbu plinom i trgovinu plinom, a uključujući tranzit plina i pomoćne usluge

59. Transportni sustav znači objekt koji je u vlasništvu i/ili kojim upravlja operator transportnog sustava, a koji čine sustav visokotlačnih plinovoda, kompresorske stanice, mjerne stanice, mjerno-redukcijske stanice, plinski čvorovi i ostali tehnološki objekti i oprema koji se koriste

za transport plina, nadzor i upravljanje, mjerenje i prijenos podataka, isključujući mrežu proizvodnih plinovoda i visokotlačne distribucijske plinovode, uključujući plin za tehnološke kapacitete kojima se isključivo koristi operator transportnog sustava i operativnu akumulaciju

60. Treća država znači svaka država koja nije članica Europske unije

61. Trgovac plinom znači energetska subjekt koji obavlja energetska djelatnost trgovine plinom kao tržišna djelatnost

62. Trgovina plinom znači kupnja i prodaja plina, isključujući prodaju plina krajnjem kupcu

63. Trgovinska platforma znači mjesto organizirane trgovine kratkotrajnim standardiziranim proizvodima sukladno Uredbi (EU) br. 312/2014

64. Ugovor o opskrbi plinom znači ugovor o opskrbi plinom, a koji ne uključuje derivate za trgovanje plinom

65. Ugroženi kupac znači krajnji kupac iz kategorije kućanstvo koji zbog svog socijalnog položaja i/ili zdravstvenog stanja ima pravo na isporuku plina prema posebnim uvjetima

66. Ukapljeni prirodni plin (UPP) znači pročišćeni plin koji je rashlađivanjem pretvoren u tekuće stanje

67. Usluga uravnoteženja znači usluga kojom se osigurava dugoročna ponuda energije uravnoteženja koju koristi operator transportnog sustava za uravnoteženje transportnog sustava, sukladno Uredbi (EU) br. 312/2014

68. Veleprodajni kupac znači fizička ili pravna osoba, različita od operatora transportnog sustava ili operatora distribucijskog sustava, koja kupuje plin radi daljnje prodaje unutar ili izvan sustava gdje ima poslovni nastan

69. Vertikalno integrirani subjekt znači energetska subjekt za plin ili više povezanih energetskih subjekata za plin, nad kojim ista osoba ili osobe imaju pravo direktno ili indirektno provoditi kontrolu i koji obavlja najmanje jednu od sljedećih djelatnosti: transport plina, distribucija plina, skladištenje plina i upravljanje terminalom za UPP te jednu od sljedećih djelatnosti: trgovina plinom, opskrba plinom i proizvodnja prirodnog plina

70. Virtualna točka trgovanja znači mjesto trgovine plinom nakon njegova ulaska u transportni sustav, a prije njegova izlaska iz transportnog sustava, uključujući sustav skladišta plina

71. Voditelj bilančne skupine znači energetska subjekt koji organizira i vodi bilančnu skupinu i odgovoran je za usklađivanje količina plina koje se, za bilančnu skupinu koju organizira i vodi, predaju u transportni sustav i preuzimaju iz transportnog sustava

72. Zajamčena opskrba znači obveznu javnu uslugu opskrbe plinom prema reguliranim uvjetima krajnjem kupcu, priključenom na distribucijski sustav, koji je pod određenim uvjetima ostao bez opskrbljivača

73. Zajamčeni opskrbljivač znači opskrbljivač plinom koji obavlja zajamčenu opskrbu

74. Zaštićeni kupac znači kupac koji ima pravo na opskrbu određenom količinom plina u slučaju djelomičnog poremećaja u opskrbi plinom.

II. OBAVLJANJE ENERGETSKIH DJELATNOSTI

Regulirane energetske djelatnosti

Članak 7.

(1) Regulirane energetske djelatnosti su:

1. transport plina
2. distribucija plina
3. organiziranje tržišta plina
4. opskrba plinom iz članka 4. stavka 4. ovoga Zakona
5. skladištenje plina
6. upravljanje terminalom za UPP.

(2) Energetski subjekti koji obavljaju djelatnost opskrbe plinom u obvezi javne usluge i zajamčenu opskrbu plinom iz stavka 1. točke 4. ovoga članka mogu obavljati i druge energetske djelatnosti ako primijene odredbe članka 77. ovoga Zakona.

(3) Iznimno od stavka 1. točke 5. ovoga članka, energetska djelatnost skladištenja plina može se obavljati kao tržišna djelatnost ako operator skladišta plina ishodi od Agencije suglasnost za obavljanje energetske djelatnosti skladištenja plina kao tržišne djelatnosti.

(4) Kriterij za davanje suglasnosti iz stavka 3. ovoga članka određuje se s obzirom na razinu tržišnog natjecanja vezano uz energetske djelatnosti skladištenja plina u Republici Hrvatskoj i regiji te na pitanju sigurnosti opskrbe plinom u Republici Hrvatskoj.

(5) Agencija je dužna prije davanja suglasnosti iz stavka 3. ovoga članka zatražiti prethodno mišljenje Ministarstva i tijela nadležnog za zaštitu tržišnog natjecanja.

(6) Energetski subjekti koji obavljaju regulirane energetske djelatnosti obvezni su osigurati:

1. primjenu utvrđenog iznosa tarifnih stavki za transport plina, distribuciju plina, skladištenje plina i upravljanje terminalom za UPP prema reguliranim uvjetima
2. primjenu naknade za organiziranje tržišta plina koju je odredila Agencija
3. primjenu iznosa tarifnih stavki za opskrbu plinom koje je odredila Agencija
4. sigurnost i pouzdanost opskrbe
5. kvalitetu usluge
6. zaštitu okoliša
7. zaštitu zdravlja, života i imovine građana
8. mjere za zaštitu krajnjih kupaca plina.

(7) Agencija je obvezna obavijestiti Europsku komisiju i Ministarstvo o svim mjerama određenim glede obveze javne usluge, uključujući zaštitu krajnjih kupaca, te o njihovu mogućem utjecaju na tržišno natjecanje u Republici Hrvatskoj ili inozemstvu.

(8) Agencija je obvezna obavijestiti Europsku komisiju i Ministarstvo svake dvije godine o svim promjenama mjera iz stavka 7. ovoga članka.

(9) Za obavljanje reguliranih energetske djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka Agencija donosi tarifne metodologije iz članka 94. ovoga Zakona, iznose tarifnih stavki i naknadu za organiziranje tržišta plina u skladu s odredbama propisa kojim se uređuje regulacija energetske djelatnosti.

Tajnost podataka i vođenje evidencije

Članak 11.

(1) Operator transportnog sustava, operator distribucijskog sustava, operator sustava skladišta plina, operator terminala za UPP, operator tržišta plina, vlasnik transportnog sustava, opskrbljivač, trgovac i proizvođač prirodnog plina te Agencija dužni su osigurati tajnost povjerljivih poslovnih podataka o vlastitim aktivnostima, a koje mogu biti komercijalno korisne trećim stranama, ili podataka koje saznaju od drugih energetske subjekata i krajnjih kupaca, osim ako prema odredbama ovoga Zakona ili drugih posebnih zakona i propisa nisu ovlašteni ili dužni podatke javno objaviti ili ih priopćiti nadležnim državnim tijelima.

(2) Operator transportnog sustava, vlasnik transportnog sustava, operator sustava skladišta plina, operator terminala za UPP i operator distribucijskog sustava dužni su osigurati povjerljivost poslovnih podataka o djelatnostima koje obavljaju, a koje bi mogle biti komercijalno korisne, te spriječiti zloupotrebu i diskriminirajuće otkrivanje takvih povjerljivih poslovnih podataka.

(3) Operator transportnog sustava, vlasnik transportnog sustava, operator sustava skladišta plina, operator terminala za UPP i operator distribucijskog sustava posebno ne otkrivaju komercijalno osjetljive informacije ostalim dijelovima poduzeća, osim ako je to potrebno za izvršavanje poslovne transakcije.

(4) Kako bi se osiguralo potpuno poštovanje pravila o razdvajanju informacija iz stavka 3. ovoga članka, vlasnik transportnog sustava uključujući, u slučaju mješovitog operatora, operatora distribucijskog sustava, i preostali dio poduzeća ne koriste zajedničke službe kao što je zajednička pravna služba, osim čisto administrativnih funkcija ili funkcija informacijske tehnologije.

(5) Operator transportnog sustava, sustava skladišta plina i operator terminala za UPP pri prodaji ili nabavi plina putem povezanih poduzeća ne smiju zloupotrebljavati komercijalno osjetljive informacije pribavljene od trećih strana u kontekstu osiguravanja pristupa sustavu ili pregovaranja o njemu.

(6) Informacije koje su potrebne za djelotvorno tržišno natjecanje i učinkovito funkcioniranje tržišta objavljuju se.

(7) Obveza iz stavka 6. ovoga članka ne dovodi u pitanje zaštitu komercijalno osjetljivih informacija.

(8) Odredbe stavaka 3. i 4. ovoga članka ne primjenjuju se na operatora distribucijskog sustava koji je dio vertikalno integriranoga energetskeg subjekta koji ima manje od 100.000 kupaca priključenih na distribucijski sustav.

(9) Opskrbljivači plinom dužni su najmanje pet godina čuvati relevantne podatke o svim transakcijama u vezi s ugovorima o opskrbi plinom i derivatima za trgovanje plinom s veleprodajnim kupcima i operatorima transportnih sustava, kao i operatorima sustava skladišta plina i terminala za UPP te ih na zahtjev dostaviti Ministarstvu, Agenciji, tijelu državne uprave nadležnom za tržišno natjecanje i Europskoj komisiji.

(10) Podaci iz stavka 9. ovoga članka uključuju pojedinosti o značajkama relevantnih transakcija kao što su pravila o trajanju, isporukama i namirenju, količini, datumu i vremenu izvršenja, cijenama transakcija te načinu identificiranja predmetnog veleprodajnog kupca, kao i određene pojedinosti o svim nenamirenim ugovorima o opskrbi plinom i derivatima za trgovanje plinom.

(11) Agencija može odlučiti da neke od tih informacija stavi na raspolaganje sudionicima na tržištu, pod uvjetom da se ne otkriju komercijalno osjetljive informacije o pojedinim sudionicima na tržištu ili pojedinim transakcijama.

(12) Na transakcije derivatima za trgovanje plinom stavak 9. ovoga članka se primjenjuje nakon što Europska komisija donese smjernice kojima se definiraju metode i modaliteti vođenja evidencije, kao i oblik i sadržaj podataka koji se trebaju čuvati.

Dužnosti operatora transportnog sustava

Članak 27.

Operator transportnog sustava dužan je:

1. voditi, održavati i razvijati siguran, pouzdan i učinkovit transportni sustav
2. osigurati tehničke preduvjete, pod ekonomski optimalnim uvjetima, za prihvatanje u transportni sustav plina proizvedenog na teritoriju Republike Hrvatske i plina koji se uvozi iz različitih izvora i pravaca te za tranzit plina
3. izraditi i dostaviti na suglasnost Agenciji pravila za upravljanje zagušenjima, uključujući i pravila za raspodjelu kapaciteta transportnog sustava, a koja su sastavni dio akta iz članka 90. ovoga Zakona te ih na zahtjev Agencije izmijeniti
4. priključiti na transportni sustav građevinu pravne i fizičke osobe koja ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom, a posebice aktom iz članka 90. ovoga Zakona, metodologijom iz članka 94. stavka 2. ovoga Zakona te koja je izgrađena na temelju građevinske dozvole ili drugog odgovarajućeg akta na temelju kojeg se može graditi građevina
5. uspostaviti i osigurati rad dispečerskog centra za vođenje transportnog sustava, sustava mjerenja i sustava za praćenje parametara kvalitete plina i pouzdanosti isporuke plina, upravljanje zagušenjima i uravnoteženje transportnog sustava
6. transportirati plin na temelju sklopljenih ugovora
7. pisanim putem obavijestiti Agenciju da korisnik transportnog sustava u razdoblju od tri uzastopna mjeseca nije pravodobno ispunio obveze prema operatoru transportnog sustava
8. pisanim putem obavijestiti Agenciju o opskrbljivaču u poteškoćama koji nije podmirio dospjele novčane obveze u razdoblju od najmanje 60 dana prema operatoru transportnog sustava

9. nabavljati plin za potrebe obavljanja svoje osnovne djelatnosti, optimalnog vođenja transportnog sustava, vlastite potrošnje, pogonske potrošnje tehnoloških objekata, nadoknade gubitaka plina u transportnom sustavu prilikom izvođenja radova na sustavu i nadoknade pogonskih gubitaka u skladu s ovim Zakonom i aktom iz članka 90. ovoga Zakona na transparentan i nediskriminirajući način te na tržišnim principima

10. održavati parametre kvalitete plina, pružati kvalitetu usluge i održavati pouzdanost transport plina u skladu s aktom iz članka 95. ovoga Zakona

11. na razini transportnog sustava osigurati mjerenje količina plina i očitavanje mjernih uređaja u skladu s aktom iz članka 90. ovoga Zakona

12. uravnoteživati transportni sustav u skladu s aktima iz članaka 89. i 90. ovoga Zakona i Uredbom (EU) br. 312/2014

13. osigurati objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa transportnom sustavu, u skladu s ovim Zakonom te aktima iz članaka 89. i 90. ovoga Zakona

14. izraditi desetogodišnji plan razvoja transportnog sustava, pri čemu planirane investicije u izgradnju i rekonstrukciju transportnog sustava trebaju biti tehnički opravdane i ekonomski efikasne te osiguravati odgovarajući stupanj sigurnosti opskrbe plinom

15. do 31. ožujka tekuće godine dostaviti Agenciji izvješće o ostvarenim investicijama u izgradnju i rekonstrukciju transportnog sustava u prethodnoj godini

16. izraditi i do 1. ožujka tekuće godine dostaviti Agenciji godišnje izvješće operatora transportnog sustava za prethodnu godinu, a koje mora sadržavati izvješće o pouzdanosti, sigurnosti i učinkovitosti transportnog sustava, kvaliteti plina, kvaliteti usluge, pouzdanosti isporuke plina, tehničkim karakteristikama sustava, korištenju kapaciteta transportnog sustava, održavanju opreme sustava te ispunjavanju ostalih dužnosti i ostvarivanju prava iz ovoga Zakona

17. sudionicima na tržištu plina davati informacije u skladu s aktima iz članaka 89., 90., 91., 92. i 93. ovoga Zakona

18. sudionicima na tržištu plina čija je oprema izravno priključena na transportni sustav davati propisane informacije o opsegu, danu i trajanju obustave transporta plina i očekivanom smanjenju kapaciteta transportnog sustava, sukladno aktu iz članka 90. ovoga Zakona

19. davati propisane informacije o investicijskim projektima vezanim uz transportni sustav te o planiranom izlasku iz pogona određenih objekata transportnog sustava

20. osigurati zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznao u obavljanju djelatnosti, sukladno članku 11. ovoga Zakona

21. sudjelovati u postupku promjene opskrbljivača plinom za kupca koji je priključen na transportni sustav sukladno aktu iz članka 95. ovoga Zakona

22. operatoru tržišta plina dostavljati i ažurirati podatke o obračunskim mjernim mjestima krajnjih kupaca priključenih na transportni sustav za potrebe registra obračunskih mjernih mjesta sukladno članku 95. ovoga Zakona

23. voditi evidenciju svih mjesta predaje plina u transportni sustav i preuzimanja plina iz transportnog sustava, uključujući evidenciju kojem opskrbljivaču pripada krajnji kupac, o pripadnosti opskrbljivača plinom i trgovaca plinom bilančnoj skupini

24. izgraditi međudržavne spojne plinovode ili po potrebi povećati raspoloživi kapacitet postojećih međudržavnih spojnih plinovoda, radi integracije s transportnim sustavom država članica Europske unije i trećih država, uzimajući u obzir ekonomski razumne i tehnički izvodive zahtjeve za dodatnim kapacitetom, uvažavajući sigurnost opskrbe plinom

25. surađivati i razmjenjivati informacije s institucijama uspostavljenim u Europskoj uniji koje na temelju međunarodnog ugovora imaju pravo i obvezu praćenja planova razvoja transportnog sustava, korištenja i razvoja međudržavnih spojnih plinovoda i suradnje unutar jedne ili više regija

26. uzeti u obzir mišljenja i preporuke te provoditi odluke institucija uspostavljenih u Europskoj uniji koje imaju pravo i obvezu obavljanja zadaća povezanih s dužnostima operatora transportnog sustava na temelju međunarodnih ugovora

27. prilikom donošenja desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava definirati ciljeve i terminski plan provedbe mjera za povećanje energetske učinkovitosti plinskog transportnog sustava, što uključuje planiranje iznosa godišnje energetske uštede

28. primijeniti iznose tarifnih stavki za transport plina na temelju odluke i metodologije koju donosi Agencija, u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje energija i regulacija energetske djelatnosti te ih na primjeren način javno objaviti, i to najmanje sedam dana prije početka primjene

29. primijeniti cijene nestandardnih usluga operatora transportnog sustava na temelju metodologije i odluke koju donosi Agencija, u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje energija i regulacija energetske djelatnosti, te ih na primjeren način javno objaviti, i to najmanje sedam dana prije početka primjene

30. sudjelovati u aktivnostima Europskog udruženja operatora plinskih transportnih sustava (ENTSO-G) na temelju međunarodnih ugovora

31. surađivati s operatorima transportnih sustava na regionalnoj razini u svrhu raspodjele kapaciteta i provjere sigurnosti mreže, na temelju međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske

32. voditi računa o energetske učinkovitosti te zaštititi prirode i okoliša

33. izvršavati zahtjeve za transparentnošću u okviru obavljanja svoje energetske djelatnosti utvrđene Uredbom (EZ) br. 715/2009, Uredbom (EU) br. 312/2014 i Uredbom (EU) br. 2015/703

34. primijeniti standardizirani mehanizam raspodjele kapaciteta transportnog sustava i provoditi postupak za prošireni kapacitet u skladu s Uredbom (EU) br. 2017/459 i aktom iz članka 90. ovoga Zakona

35. primijeniti pravila interoperabilnosti i razmjene podataka, kao i usklađena pravila rada transportnih sustava za plin, sukladno Uredbi (EU) br. 2015/703

36. primijeniti pravila o usklađenim strukturama transportnih tarifa za plin sukladno Uredbi (EU) br. 2017/460.

Članak 28.

(1) Operator transportnog sustava dužan je izraditi desetogodišnji plan razvoja transportnog sustava iz članka 27. točke 14. ovoga Zakona u skladu sa Strategijom energetske razvoja i Programom provedbe Strategije energetske razvoja te ga dostaviti Agenciji na odobrenje uz zahtjev za određivanje, odnosno promjenu iznosa tarifnih stavki za transport plina, sukladno metodologiji iz članka 94. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona.

(2) Desetogodišnji plan se izrađuje za razdoblje koje započinje s godinom koja slijedi godinu u kojoj je plan dostavljen na odobrenje.

(3) Desetogodišnjim planom razvoja transportnog sustava posebno se:

– planiraju učinkovite mjere koje jamče dostatnost transportnog sustava i sigurnost opskrbe

– ukazuje sudionicima na tržištu plina na glavnu transportnu infrastrukturu koju treba izgraditi ili proširiti u regulatornom razdoblju

- obuhvaćaju investicije o kojima je već donesena odluka i utvrđuju nove investicije koje treba realizirati u regulatornom razdoblju
- daje vremenski okvir realizacije za sve investicijske projekte
- daje desetogodišnja projekcija razvoja transportnog sustava.

(4) Desetogodišnji plan razvoja transportnog sustava osobito treba sadržavati sljedeće:

- plan investicija u izgradnju i rekonstrukciju transportnog sustava, uključujući plan stavljanja u uporabu plinovoda i ostalih objekata transportnog sustava, u naturalnim i financijskim pokazateljima
- studiju opravdanosti planiranih investicija i izvore financiranja, uključujući projekciju ponude i potražnje za plinom u Republici Hrvatskoj, potražnju kapaciteta transportnog sustava za potrebe tranzita plina, pri čemu treba uzeti u obzir planove o razvoju plinskog proizvodnog sustava, sustava skladišta plina, plinskih distribucijskih sustava i terminala UPP-a
- analize i podloge na kojima se zasniva desetogodišnja projekcija razvoja transportnog sustava.

(5) Agencija pri odobravanju desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava:

- provjerava usklađenost desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava sa Strategijom energetskog razvoja i Programom provedbe Strategije energetskog razvoja, pri čemu se može savjetovati s Ministarstvom
- provjerava usklađenost desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava s neobvezujućim desetogodišnjim planom razvoja transportnog sustava Europske unije prema Uredbi (EZ) br. 715/2009, pri čemu se Agencija može savjetovati s Agencijom za suradnju energetskih regulatora
- savjetuje se sa svim postojećim ili potencijalnim korisnicima transportnog sustava o desetogodišnjem planu razvoja transportnog sustava kroz javnu raspravu koja traje 15 dana, pri čemu od potencijalnih korisnika transportnog sustava može zatražiti odgovarajuće dokaze, te provjerava pokriva li desetogodišnji plan razvoja transportnog sustava sve investicijske potrebe prepoznate tijekom savjetodavnog postupka
- može zahtijevati od operatora transportnog sustava izmjenu i dopunu desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava.

(6) Agencija na temelju odobrenog plana razvoja transportnog sustava objavljuje na mrežnoj stranici podatke o infrastrukturi koju treba izgraditi u regulatornom razdoblju, s desetogodišnjom projekcijom razvoja transportnog sustava.

(7) Agencija na temelju izvješća o ostvarenim investicijama u izgradnju i rekonstrukciju transportnog sustava u prethodnoj godini iz članka 27. točke 15. ovoga Zakona provjerava je li operator transportnog sustava realizirao pojedine investicije unutar tri godine od godine za koju su one odobrene, u skladu s odobrenim desetogodišnjim planom razvoja transportnog sustava.

(8) Ako su investicije iz stavka 7. ovoga članka još uvijek relevantne na osnovi najnovijeg desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava, odnosno ako za njihovo neostvarenje ne postoje opravdani razlozi, Agencija može poduzimati najmanje jednu od sljedećih mjera kako bi osigurala realizaciju odobrenih investicija:

- zahtijevati od operatora transportnog sustava realizaciju predmetnih investicija
- organizirati natječajni postupak otvoren za sve ulagače zainteresirane za predmetne investicije ili
- obvezati operatora transportnog sustava da prihvati povećanje kapitala za financiranje potrebnih investicija i dozvoli neovisnim ulagačima doprinos u kapitalu.

(9) Ako Agencija iskoristi svoje ovlasti iz stavka 8. podstavka 2. ovoga članka, može obvezati operatora transportnog sustava na izbor jedne ili više sljedećih mogućnosti:

1. financiranje od bilo koje treće strane
2. izgradnja od bilo koje treće strane
3. samostalna izgradnja novih predmetnih objekata ili
4. samostalno upravljanje novim predmetnim objektima.

(10) U slučaju iz stavka 9. ovoga članka operator transportnog sustava osigurava ulagačima sve informacije potrebne za realizaciju investicija, priključuje nove objekte na transportni sustav i općenito čini sve potrebne radnje u svrhu olakšanja provedbe predmetnih investicijskih projekata. Pri tome Agencija daje prethodnu suglasnost na relevantne financijske aranžmane.

(11) U slučaju kada Agencija postupa na temelju ovlaštenja iz stavka 8. podstavka 1. ovoga članka, troškovi predmetnih investicija smatraju se opravdanim troškovima u skladu s metodologijom iz članka 94. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona.

Prava operatora transportnog sustava

Članak 29.

Operator transportnog sustava ima pravo:

1. odbiti pristup transportnom sustavu pod uvjetima iz članka 81. ovoga Zakona
2. kupovati i prodavati plin radi obavljanja svoje osnovne djelatnosti, optimalnog vođenja transportnog sustava, vlastite potrošnje, pogonske potrošnje tehnoloških objekata, nadoknade gubitaka plina u transportnom sustavu prilikom izvođenja radova na sustavu i nadoknade pogonskih gubitaka u skladu s ovim Zakonom i aktom iz članka 90. ovoga Zakona
3. preuzimati iz transportnog sustava plin za potrebe obavljanja svoje osnovne djelatnosti, optimalnog vođenja transportnog sustava, pogonske potrošnje tehnoloških objekata, nadoknade gubitaka plina u transportnom sustavu prilikom izvođenja radova na sustavu i nadoknade pogonskih gubitaka u skladu s ovim Zakonom i aktom iz članka 90. ovoga Zakona

4. uspostaviti i osigurati rad vlastite elektroničke komunikacijske mreže za nadzor, mjerenje i automatizaciju transportnog sustava

5. ograničiti ili prekinuti ugovoreni transport plina:

a) u slučaju izravne ugroženosti života i zdravlja ljudi ili imovine te radi otklanjanja takvih opasnosti

b) radi planiranog održavanja ili rekonstrukcije transportnog sustava

c) radi otklanjanja kvarova na transportnom sustavu

d) kada korisnik preuzima plin na način koji bi mogao ugroziti život i zdravlje ljudi ili imovinu

e) u slučaju neovlaštene potrošnje plina

f) u slučajevima kada se korisnik ne pridržava svojih ugovornih obveza

g) po nalogu opskrbljivača plinom ili trgovca plinom, pri čemu ograničenje ili prekid ne može započeti u petak, subotu ili nedjelju, na državni praznik ili dan prije praznika

6. prilagoditi duljinu trajanja rada zaposlenika dispečerskog centra, službe za hitne intervencije i ostalih vezanih službi koja, radi sigurnog, pouzdanog i učinkovitog vođenja transportnog sustava, može biti dulja od osam sati u razdoblju od dvadeset i četiri sata, uz uvjet da se tim zaposlenicima kolektivnim ugovorom osigura odgovarajući zamjenski odmor u skladu s posebnim propisima

7. provoditi postupak odabira pružatelja usluge uravnoteženja u skladu s aktom iz članka 90. ovoga Zakona i Uredbom (EU) br. 312/2014.

Dužnosti operatora sustava skladišta plina

Članak 30.

Operator sustava skladišta plina je dužan:

1. voditi, održavati i razvijati siguran, pouzdan i učinkovit sustav skladišta plina

2. osigurati korisnicima sustava skladišta plina kvalitetu plina, kvalitetu usluge i pouzdanost isporuke u skladu s aktom iz članka 95. ovoga Zakona

3. uspostaviti i osigurati rad upravljačkog centra za operativno vođenje sustava skladišta plina i sustava mjerenja ulaznih i izlaznih tokova te parametara kvalitete plina i pouzdanosti isporuke plina

4. do 15. studenoga tekuće godine Ministarstvu dostaviti obavijest o zalihama plina korisnika sustava skladišta plina na dan 1. studenoga

5. skladištiti plin na temelju sklopljenih ugovora

6. pisanim putem obavijestiti Agenciju da korisnik sustava skladišta plina u razdoblju od tri uzastopna mjeseca nije pravodobno ispunio obveze prema operatoru sustava skladišta plina
7. pisanim putem obavijestiti Agenciju o opskrbljivaču u poteškoćama koji nije podmirio dospjele novčane obveze u razdoblju od najmanje 60 dana prema operatoru sustava skladišta plina
8. osigurati objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa sustavu skladišta plina, u skladu s ovim Zakonom, a posebice s aktima iz članaka 89. i 92. ovoga Zakona
9. nabavljati plin za potrebe optimalnog vođenja sustava skladišta plina, vlastite potrošnje, pogonske potrošnje tehnoloških objekata, nadoknade gubitaka plina u sustavu skladišta plina prilikom izvođenja radova na sustavu i nadoknade pogonskih gubitaka te radi održavanja osnovne mase plina u sustavu skladišta plina u skladu s ovim Zakonom i aktom iz članka 92. ovoga Zakona na transparentan i nediskriminirajući način te na tržišnim principima
10. izraditi plan razvoja sustava skladišta plina, pri čemu planirane investicije u izgradnju i rekonstrukciju sustava skladišta plina trebaju biti tehnički opravdane i ekonomski održive te osiguravati odgovarajući stupanj sigurnosti opskrbe plinom
11. do 30. travnja tekuće godine dostaviti Agenciji izvješće o ostvarenim investicijama u izgradnju i rekonstrukciju sustava skladišta plina u prethodnoj godini
12. izraditi i do 1. ožujka tekuće godine dostaviti Agenciji godišnje izvješće operatora sustava skladišta plina za prethodnu godinu, a koje mora sadržavati izvješće o pouzdanosti, sigurnosti i učinkovitosti sustava skladišta plina, kvaliteti plina, kvaliteti usluge, pouzdanosti isporuke plina, tehničkim karakteristikama sustava, korištenju kapaciteta sustava skladišta plina, održavanju opreme sustava te ispunjavanju ostalih dužnosti i korištenju prava iz ovoga Zakona
13. sudionicima na tržištu plina davati informacije u skladu s aktima iz članaka 89., 90., 91. i 92. ovoga Zakona
14. davati propisane informacije o investicijskim projektima vezanim uz sustav skladišta plina te o planiranom izlasku iz pogona određenih objekata sustava skladišta plina
15. primijeniti iznose tarifnih stavki za skladištenje plina na temelju odluke i metodologije koju donosi Agencija, u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje energija i regulacija energetske djelatnosti te ih na primjeren način javno objaviti, i to najmanje sedam dana prije početka primjene
16. primijeniti cijene nestandardnih usluga operatora sustava skladišta plina na temelju metodologije i odluke koju donosi Agencija, u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje energija i regulacija energetske djelatnosti, te ih na primjeren način javno objaviti, i to najmanje sedam dana prije početka primjene
17. pružati pozornost energetske učinkovitosti te zaštititi prirode i okoliša
18. osigurati zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznao u obavljanju djelatnosti, sukladno članku 11. ovoga Zakona

19. izvršavati zahtjeve za transparentnošću u okviru obavljanja svoje energetske djelatnosti utvrđene Uredbom (EZ) br. 715/2009

20. najkasnije do 1. veljače tekuće godine dostaviti operatoru transportnog sustava plan razvoja kapaciteta sustava skladišta za desetogodišnje razdoblje koje započinje s godinom koja slijedi

21. do 15. srpnja tekuće godine dostaviti Ministarstvu obavijest o ugovorenim skladišnim kapacitetima u Republici Hrvatskoj sukladno podzakonskom propisu o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskrbi plinom.

Dužnosti operatora distribucijskog sustava

Članak 47.

Operator distribucijskog sustava je dužan:

1. voditi, održavati i razvijati siguran, pouzdan i učinkovit distribucijski sustav
2. priključiti na distribucijski sustav građevinu pravne i fizičke osobe koja ispunjava uvjete iz ovoga Zakona, akta iz članka 91. ovoga Zakona i metodologije iz članka 94. stavka 2. ovoga Zakona te koja je izgrađena na temelju građevinske dozvole ili drugog odgovarajućeg akta na temelju kojeg se može graditi građevina
3. osigurati kupcima plina priključenim na distribucijski sustav kvalitetu plina, kvalitetu usluge i pouzdanost isporuke plina propisanu aktom iz članka 95. ovoga Zakona
4. uspostaviti i osigurati rad dispečerskog centra za vođenje distribucijskog sustava, sustava mjerenja, sustava za praćenje parametara kvalitete plina, pouzdanosti isporuke plina i uređaja za odorizaciju plina
5. distribuirati plin na temelju sklopljenih ugovora
6. pisanim putem obavijestiti Agenciju da korisnik distribucijskog sustava u razdoblju od tri uzastopna mjeseca nije pravodobno ispunio obveze prema operatoru distribucijskog sustava
7. pisanim putem obavijestiti Agenciju o opskrbljivaču u poteškoćama koji nije podmirio dospjele novčane obveze u razdoblju od najmanje 60 dana prema operatoru distribucijskog sustava
8. pratiti parametre kvalitete plina, pružati kvalitetu usluge i održavati pouzdanost isporuke plina u skladu s aktom iz članka 95. ovoga Zakona
9. osigurati objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa distribucijskom sustavu, u skladu s ovim Zakonom te aktima iz članaka 89. i 91. ovoga Zakona
10. nabavljati plin za potrebe obavljanja svoje osnovne djelatnosti, optimalnog vođenja distribucijskog sustava, vlastite potrošnje, pogonske potrošnje tehnoloških objekata, nadoknade gubitaka plina u distribucijskom sustavu prilikom izvođenja radova na sustavu i nadoknade

pogonskih gubitaka u skladu s ovim Zakonom i aktom iz članka 91. ovoga Zakona na transparentan i nediskriminirajući način te na tržišnim principima

11. na razini distribucijskog sustava osigurati mjerenje potrošnje plina i očitavanje mjernih uređaja, u skladu s aktom iz članka 91. ovoga Zakona

12. izraditi plan razvoja plinskog distribucijskog sustava, pri čemu planirane investicije u izgradnju i rekonstrukciju distribucijskog sustava trebaju biti tehnički opravdane i ekonomski efikasne, trebaju osiguravati odgovarajući stupanj sigurnosti opskrbe plinom te moraju biti usklađene s planom razvoja distribucijskog sustava u skladu s kriterijima iz članka 42. stavka 1. ovoga Zakona na temelju kojih davatelj koncesija za distribuciju plina, odnosno kriterija iz članka 42. stavka 2. ovoga Zakona na temelju kojih je davatelj koncesije za izgradnju distribucijskog sustava, temeljio odabir ponuđača koncesije

13. do 30. travnja tekuće godine dostaviti Agenciji izvješće o ostvarenim investicijama u izgradnju i rekonstrukciju distribucijskog sustava u prethodnoj godini

14. izraditi i do 1. ožujka tekuće godine dostaviti Agenciji godišnje izvješće operatora distribucijskog sustava za prethodnu godinu, a koje mora sadržavati izvješće o pouzdanosti, sigurnosti i učinkovitosti distribucijskog sustava, kvaliteti plina, kvaliteti usluge, pouzdanosti isporuke plina, tehničkim karakteristikama sustava, korištenju kapaciteta distribucijskog sustava, održavanju opreme sustava, ispunjavanju ostalih dužnosti i ostvarivanju prava iz ovoga Zakona te sigurnosti i učinkovitosti distribucijskog sustava

15. davati informacije sudionicima na tržištu plina, određene u skladu s aktima iz članaka 89., 90., 91. i 92. ovoga Zakona

16. davati informacije jedinicama područne (regionalne) samouprave za izradu procjena buduće potrošnje, planiranje izgradnje dodatnih kapaciteta i razvoj distribucijskog sustava na svom području te predlaganje i poduzimanje mjera u okviru svoje nadležnosti utvrđene odredbama ovoga Zakona

17. sudionicima na tržištu plina čija je oprema izravno priključena na distribucijski sustav davati propisane informacije o opsegu, danu i trajanju obustave distribucije plina i očekivanom smanjenju kapaciteta distribucijskog sustava, sukladno aktu iz članka 91. ovoga Zakona

18. osigurati zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznao u obavljanju djelatnosti, sukladno članku 11. ovoga Zakona

19. izrađivati i ažurirati standardne profile potrošnje karakterističnih skupina kupaca u skladu s odredbama akta iz članka 91. ovoga Zakona

20. voditi evidenciju mjernih mjesta kupaca koji imaju status ugroženih i zaštićenih kupaca

21. operatoru tržišta plina dostavljati i ažurirati podatke o obračunskim mjernim mjestima krajnjih kupaca priključenih na distribucijski sustav za potrebe registra obračunskih mjernih mjesta sukladno članku 95. ovoga Zakona

22. sudjelovati u postupku promjene opskrbljivača plinom za kupca koji je priključen na distribucijski sustav sukladno odredbama akta iz članka 95. ovoga Zakona

23. primijeniti iznose tarifnih stavki za distribuciju plina na temelju odluke i metodologije koju donosi Agencija, u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje energija i regulacija energetske djelatnosti te ih na primjeren način javno objaviti, i to najmanje 15 dana prije početka primjene
24. primijeniti cijene nestandardnih usluga operatora distribucijskog sustava na temelju metodologije i odluke koju donosi Agencija, u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje energija i regulacija energetske djelatnosti, te ih na primjeren način javno objaviti, i to najmanje 15 dana prije početka primjene
25. pružati pozornost energetske učinkovitosti te zaštiti prirode i okoliša
26. voditi evidenciju svih mjesta predaje plina u distribucijski sustav i preuzimanja plina iz distribucijskog sustava, uključujući evidenciju kojem opskrbljivaču pripada krajnji kupac, o pripadnosti opskrbljivača plinom i trgovaca plinom bilančnoj skupini
27. najkasnije do 1. veljače tekuće godine dostaviti operatoru transportnog sustava plan razvoja kapaciteta distribucijskog sustava i projekciju ukupne godišnje količine plina koju planira preuzeti iz transportnog sustava za desetogodišnje razdoblje koje započinje s godinom koja slijedi
28. davati podatke predviđajućoj strani, operatoru transportnog sustava i opskrbljivaču plinom potrebne za uravnoteženje transportnog sustava i raspodjelu izmjerenih količina plina po opskrbljivaču i bilančnoj skupini u skladu s Uredbom (EU) 312/2014 i s aktima iz članaka 90. i 91. ovoga Zakona
29. najkasnije do 15. travnja tekuće godine operatoru transportnog sustava dostaviti podatke o potrošnji krajnjih kupaca korisnika javne usluge opskrbe i to za posljednjih 60 mjeseci s iskazanom zimskom potrošnjom koja obuhvaća razdoblje od 1. listopada do 31. ožujka, sukladno podzakonskom propisu o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskrbi plinom i aktu iz članka 90. ovoga Zakona
30. obavljati raspodjelu količina plina koje su u distribucijski sustav preuzete iz transportnog sustava, sukladno aktima iz članaka 90. i 91. ovoga Zakona
31. uspostaviti sustav za unutar dnevno i dnevno mjerenje i prikupljanje podataka o potrošnji plina te u njega uključiti sva obračunska mjerna mjesta u skladu s aktom iz članka 91. ovoga Zakona sa svrhom dostave podataka o potrošnji plina opskrbljivačima i raspodjele količina za dnevno mjerenje potrošnje sukladno Uredbi (EU) 312/2014
32. obustaviti isporuku plina krajnjem kupcu po zahtjevu opskrbljivača.

Opskrbljivač u obvezi javne usluge

Članak 59.

(1) Opskrbljivač u obvezi javne usluge opskrbljuje plinom kupca iz kategorije kućanstvo po reguliranim uvjetima radi osiguravanja sigurnosti, redovitosti, kvalitete i cijene opskrbe kućanstava.

- (2) Uvjeti sigurnosti opskrbe kućanstava propisuju se posebnim propisima koji uređuju sigurnost opskrbe plinom u Republici Hrvatskoj.
- (3) Uvjeti redovitosti i kvalitete opskrbe kućanstava propisuju se aktom iz članka 95. ovoga Zakona.
- (4) Iznosi tarifnih stavki koji plaćaju kupci koji koriste javnu uslugu opskrbe plinom određuju se metodologijom iz članka 94. stavka 1. podstavka 5. ovoga Zakona.
- (5) Opskrbljivač u obvezi javne usluge određuje se na razdoblje od tri plinske godine.
- (6) Opskrbljivača u obvezi javne usluge, ovisno o distribucijskim područjima na teritoriju Republike Hrvatske, odlukom određuje Agencija na temelju javnog natječaja.
- (7) Javni natječaj iz stavka 6. ovoga članka, Agencija provodi sukladno člancima 61. i 62. ovoga Zakona uz primjenu kriterija najnižeg troška opskrbe plinom opskrbljivača u obvezi javne usluge, a koji mora biti manji ili jednak trošku opskrbe plinom opskrbljivača u obvezi javne usluge sukladno metodologiji iz članka 94. stavka 1. podstavka 5. ovoga Zakona.

Članak 61.

- (1) Javni natječaj za opskrbljivača u obvezi javne usluge i zajamčenog opskrbljivača se provodi objavom, prikupljanjem, pregledom i ocjenom ponuda zainteresiranih energetskih subjekata i donošenjem odluke o odabiru opskrbljivača u obvezi javne usluge ili zajamčenog opskrbljivača.
- (2) Dokumentacija za javni natječaj iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se na službenim mrežnim stranicama Agencije, dok se obavijest o otvaranju javnog natječaja objavljuje u »Narodnim novinama« i u Službenom listu Europske unije.
- (3) Dokumentacija za javni natječaj detaljno obrađuje administrativne, pravne, financijske, tehničke i stručne zahtjeve kao i razloge za isključenje sudionika.
- (4) Ocjena ponuda temelji se na kriterijima iz članka 62. ovoga Zakona.
- (5) U slučaju da se na javni natječaj odazove više od jednog ponuditelja, Agencija provodi rangiranje na temelju kriterija iz članka 62. ovoga Zakona te za opskrbljivača u obvezi javne usluge ili zajamčenog opskrbljivača određuje najviše rangiranog ponuditelja.
- (6) U slučaju da se na natječaj odazove jedan ponuditelj, Agencija će odrediti tog ponuditelja za opskrbljivača u obvezi javne usluge ili zajamčenog opskrbljivača ako ispunjava kriterije iz članka 62. ovoga Zakona.
- (7) U slučaju da ponuditelj iz stavka 6. ovoga članka ne ispunjava kriterije iz članka 62. ovoga Zakona ili da ne postoji interes na objavljenom javnom natječaju, Agencija može za opskrbljivača u obvezi javne usluge ili zajamčenog opskrbljivača odrediti najviše rangiranog opskrbljivača sukladno kriterijima iz članka 62. ovoga Zakona.

(8) Agencija za provođenje rangiranja iz stavka 7. ovoga članka koristi Agenciji raspoložive podatke o svim opskrbljivačima plinom koji sudjeluju na tržištu Republike Hrvatske te u slučaju potrebe može tražiti dodatne podatke.

(9) Agencija je dužna odrediti opskrbljivača u obvezi javne usluge ili zajamčenog opskrbljivača najkasnije tri mjeseca od dana isteka roka za dostavu ponuda.

(10) Energetski subjekt koji je odabran za opskrbljivača u obvezi javne usluge ili zajamčenog opskrbljivača dužan je kontinuirano održavati pokazatelje pravne, financijske, tehničke i stručne sposobnosti, kao i druge uvjete na temelju kojih je odabran za opskrbljivača u obvezi javne usluge ili zajamčenog opskrbljivača.

(11) Agencija je ovlaštena obavljati nadzor i provjeru pokazatelja i drugih uvjeta iz stavka 10. ovoga članka kroz razdoblje na koje je određen opskrbljivač u obvezi javne usluge ili zajamčeni opskrbljivač.

(12) Ako Agencija utvrdi da opskrbljivač u obvezi javne usluge ili zajamčeni opskrbljivač ne zadovoljava uvjete sukladno stavku 11. ovoga članka, Agencija provodi javni natječaj za odabir novog opskrbljivača u obvezi javne usluge ili zajamčenog opskrbljivača i odlukom oduzima pravo obavljanja javne usluge ili zajamčene opskrbe opskrbljivaču u obvezi javne usluge ili zajamčenom opskrbljivaču.

(13) U slučaju iz stavka 12. ovoga članka opskrbljivač u obvezi javne usluge ili zajamčeni opskrbljivač ostaje opskrbljivač u obvezi javne usluge ili zajamčeni opskrbljivač do odabira novog opskrbljivača u obvezi javne usluge ili zajamčenog opskrbljivača.

Dužnosti opskrbljivača u obvezi javne usluge

Članak 64.

Opskrbljivač u obvezi javne usluge, osim dužnosti iz članka 63. ovoga Zakona, dužan je:

1. obavljati opskrbu u obvezi javne usluge po reguliranim uvjetima
2. naplaćivati isporučeni plin sukladno važećim iznosima tarifnih stavki za opskrbu u obvezi javne usluge, a koji moraju biti manji ili jednaki trošku opskrbe plinom opskrbljivača u obvezi javne usluge sukladno metodologiji iz članka 94. stavka 1. podstavka 5. ovoga Zakona te ih na primjeren način javno objaviti najmanje sedam dana prije početka primjene
3. primijeniti cijene nestandardnih usluga opskrbljivača plinom u obvezi javne usluge na temelju metodologije i odluke koju donosi Agencija, u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje energija i regulacija energetskih djelatnosti te ih na primjeren način javno objaviti, i to najmanje sedam dana prije početka primjene
4. obavljati opskrbu u obvezi javne usluge kupaca iz kategorije kućanstvo na njihov zahtjev te im omogućiti ponovno vraćanje na korištenje opskrbe u obvezi javne usluge
5. osigurati kvalitetu plina i kvalitetu usluge u skladu s aktom iz članka 95. ovoga Zakona.

Kvaliteta opskrbe plinom

Članak 68.

(1) Kvaliteta opskrbe plinom sastoji se od:

1. kvalitete plina
2. pouzdanosti isporuke i
3. kvalitete usluge.

(2) Agencija donosi uvjete kvalitete opskrbe plinom koji su sastavni dio akta iz članka 95. ovoga Zakona, u kojima se propisuju:

1. pokazatelji kvalitete opskrbe plinom
2. način mjerenja, prikupljanja i objavljivanja pokazatelja kvalitete opskrbe plinom
3. iznimni događaji glede kvalitete opskrbe plinom
4. postupno uvođenje općih i garantiranih standarda kvalitete opskrbe plinom
5. način regulacije kvalitete opskrbe plinom čija primjena ovisi o odabranoj metodologiji izračuna iznosa tarifnih stavki
6. postupno uvođenje financijske kompenzacije krajnjem kupcu nakon uvođenja garantiranih standarda kvalitete opskrbe plinom
7. način, dinamika i opseg izvještavanja te dostavljanja podataka Agenciji o kvaliteti opskrbe plinom od strane energetskih subjekata
8. sadržaj godišnjeg izvještaja operatora transportnog sustava o kvaliteti opskrbe plinom
9. sadržaj godišnjeg izvještaja operatora distribucijskog sustava o kvaliteti opskrbe plinom
10. sadržaj godišnjeg izvještaja operatora sustava skladišta plina o kvaliteti opskrbe plinom
11. sadržaj godišnjeg izvještaja operatora terminala za UPP o kvaliteti opskrbe plinom i
12. sadržaj godišnjeg izvještaja opskrbljivača o kvaliteti usluga.

(3) Operator transportnog sustava, operator sustava skladišta plina, operator terminala za UPP i operator distribucijskog sustava dužni su u skladu s uvjetima kvalitete opskrbe plinom sustavno:

1. održavati razinu kvalitete opskrbe plinom
2. pratiti pokazatelje kvalitete opskrbe plinom i
3. voditi evidenciju podataka potrebnih za utvrđivanje pokazatelja kvalitete opskrbe plinom.

(4) Svaki opskrbljivač dužan je u skladu s uvjetima kvalitete opskrbe plinom sustavno:

1. održavati razinu kvalitete usluga
2. pratiti pokazatelje kvalitete usluga i
3. voditi evidenciju podataka potrebnih za utvrđivanje pokazatelja kvalitete usluga.

(5) Operator transportnog sustava, operator sustava skladišta plina, operator terminala za UPP, operator distribucijskog sustava i svaki opskrbljivač:

- u skladu sa stavkom 2. točkama 8., 9., 10., 11. i 12. ovoga članka, jednom godišnje javno objavljuju izvještaje o kvaliteti opskrbe plinom
- u skladu sa stavkom 2. točkom 7. ovoga članka, izvještavaju Agenciju i dostavljaju joj podatke o kvaliteti opskrbe plinom.

Odbijanje pristupa treće strane

Članak 81.

(1) Proizvođač prirodnog plina ima pravo odbiti pristup mreži proizvodnih plinovoda u slučaju:

1. nedostatka kapaciteta
2. neusklađenosti tehničkih specifikacija koje se ne mogu prevladati na razuman način
3. potrebe izbjegavanja poteškoća koje se ne mogu izbjeći na razuman način, a koje bi mogle ugroziti sadašnju i buduću proizvodnju ugljikovodika, uključujući i proizvodnju s polja ograničene ekonomske održivosti
4. potrebe poštivanja valjano potkrijepljenih, razumnih potreba vlasnika ili korisnika mreže proizvodnih plinovoda i interesa svih drugih korisnika mreže proizvodnih plinovoda ili povezanih objekata i postrojenja za obradu plina.

(2) Operator transportnog sustava, operator distribucijskog sustava, operator sustava skladišta plina i operator terminala za UPP ima pravo odbiti pristup sustavu trećoj strani u slučaju:

1. nedostatka kapaciteta
2. kada bi ga pristup sustavu onemogućio u izvršavanju obveze javne usluge
3. kada bi pristup sustavu mogao izazvati ozbiljne financijske i gospodarske poteškoće energetskom subjektu, s obzirom na ugovore tipa »uzmi ili plati« sklopljene prije podnošenja zahtjeva za odobrenje pristupa, pod uvjetima iz članka 83. ovoga Zakona.

(3) Operator mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om ima pravo odbiti pristup mjestu za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om u slučaju:

1. nedostatka kapaciteta
2. neusklađenosti tehničkih specifikacija koje se ne mogu prevladati na razuman način.

(4) Proizvođač prirodnog plina, operator transportnog sustava, operator distribucijskog sustava, operator sustava skladišta plina i operator terminala za UPP mora, u slučaju odbijanja pristupa mreži proizvodnih plinovoda ili sustavu, dostaviti stranci rješenje s razlozima odbijanja pristupa.

(5) Nezadovoljna stranka ima pravo podnijeti prigovor Agenciji na odluku energetskog subjekta o odbijanju pristupa mreži proizvodnih plinovoda, mjestu za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om ili sustavu odnosno na uvjete pristupa mreži proizvodnih plinovoda, mjestu za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om ili sustavu.

(6) Agencija je dužna donijeti odluku u roku od 60 dana od dana podnošenja prigovora.

(7) Odluka Agencija je izvršna, a nezadovoljna stranka može protiv odluke Agencije pokrenuti upravni spor.

(8) Postupak pred upravnim sudom iz stavka 6. ovoga članka je hitan.

(9) Proizvođač prirodnog plina, operator transportnog sustava, operator distribucijskog sustava, operator sustava skladišta plina, operator terminala za UPP, operator mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om koji odbije pristup mreži proizvodnih plinovoda, mjestu za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om ili sustavu zbog nedostatka kapaciteta ili drugih opravdanih razloga sukladno ovom članku mora, u razumnom vremenu, učiniti potrebne preinake i zahvate u sustavu da bi se omogućio pristup, ako su oni ekonomski isplativi ili ako ih je voljan financirati potencijalni korisnik.

Izuzeće za novi infrastrukturni objekt

Članak 84.

(1) Novi infrastrukturni objekti kao što su međudržavni spojni plinovod, sustav skladišta plina i terminal za UPP mogu se na zahtjev fizičke ili pravne osobe izuzeti na određeno vrijeme od primjene prava na pristup treće strane, primjene odgovarajuće metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki iz članka 94. ovoga Zakona i obveze razdvajanja operatora transportnog sustava iz članka 15. ovoga Zakona pod sljedećim uvjetima:

1. ulaganje mora poticati tržišno natjecanje u sektoru plina i povećati sigurnost opskrbe plinom

2. razina rizika povezanog s ulaganjem je takva da se ulaganje ne bi ostvarilo, osim ako se izuzeće ne odobri

3. infrastrukturni objekt plinskog sustava mora biti u vlasništvu fizičke ili pravne osobe u samostalnom pravnom subjektu odvojenom od operatora sustava u okviru kojeg će novi infrastrukturni objekt biti izgrađen

4. korisnici novog infrastrukturnog objekta moraju plaćati naknadu za korištenje

5. izuzeće za novi infrastrukturni objekt nije štetno za tržišno natjecanje ili učinkovito funkcioniranje tržišta ili plinskog sustava namijenjenog obavljanju javne usluge na koji se novi infrastrukturni objekt planira priključiti.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i na značajna povećanja kapaciteta i nadogradnje postojećih infrastrukturnih objekata kojima se omogućava razvoj novih dobavnih pravaca.

(3) Odluku o izuzeću za novi infrastrukturni objekt iz stavaka 1. i 2. ovoga članka donosi Agencija.

(4) Odluka Agencije iz stavka 3. ovoga članka izvršna je nakon dostave odluke Europske komisije iz stavka 14. ovoga članka, a nezadovoljna strana može protiv odluke Agencije pokrenuti upravni spor.

(5) Odluka o izuzeću za novi infrastrukturni objekt može obuhvatiti dio ili cijeli novi infrastrukturni objekt, postojeći infrastrukturni objekt sa značajno povećanim kapacitetom ili nadograđeni postojeći infrastrukturni objekt.

(6) Prije donošenja odluke o izuzeću Agencija je dužna:

1. razmotriti potrebu za utvrđivanjem uvjeta glede trajanja izuzeća i nediskriminirajućeg pristupa međudržavnom spojnom plinovodu
2. uzeti u obzir trajanje ugovora, dodatne kapacitete koje treba izgraditi ili izmjenu postojećih kapaciteta, vremenski horizont projekta i ostale posebne okolnosti
3. brinuti se da pravila i mehanizmi za upravljanje i raspodjelu kapaciteta ne sprječavaju provedbu dugoročnih ugovora.

(7) U slučaju novog infrastrukturnog objekta koji će biti smješten na teritoriju više država članica Europske unije, uključujući Republiku Hrvatsku, Agencija može donijeti odluku o izuzeću za novi infrastrukturni objekt nakon konzultacija s regulatornim tijelima tih država.

(8) Agencija je dužna samostalno ili u suradnji s regulatornim tijelima tih država obavijestiti Agenciju za suradnju energetske regulatora o odluci o izuzeću.

(9) Ako u roku od šest mjeseci nije postignut dogovor oko zahtjeva za izuzeće, Agencija je dužna samostalno ili u suradnji s regulatornim tijelima tih država obavijestiti Agenciju za suradnju energetske regulatora. Agencija može, u suradnji s regulatornim tijelima tih država, zatražiti od Agencije za suradnju energetske regulatora produljenje roka do tri mjeseca za donošenje odluke o izuzeću.

(10) U slučaju iz stavka 9. ovoga članka Agencija će, u skladu s mišljenjem Agencije za suradnju energetske regulatora, donijeti odluku o izuzeću za novi infrastrukturni objekt iz stavka 7. ovoga članka.

(11) Agencija je dužna obrazloženu odluku o izuzeću novog infrastrukturnog objekta dostaviti Europskoj komisiji.

(12) Obrazloženje odluke iz stavka 11. ovoga članka mora sadržavati:

1. detaljne razloge na temelju kojih je Agencija odobrila ili odbila zahtjev za izuzećem, uključujući i popratne financijske podatke koji opravdavaju potrebu za izuzećem
2. provedenu analizu utjecaja na tržišno natjecanje i efikasno funkcioniranje unutarnjeg tržišta plina nakon odobrenog izuzeća
3. razloge odabranog trajanja izuzeća i udjela ukupnog kapaciteta infrastrukturnog objekta za koji se daje izuzeće u ukupnom kapacitetu plinskog sustava Republike Hrvatske
4. rezultat konzultacija provedenih s regulatornim tijelima drugih država ako se izuzeće odnosi na infrastrukturni objekt koji će biti smješten na teritoriju više država članica Europske unije, uključujući Republiku Hrvatsku
5. analizu doprinosa infrastrukturnog objekta diversifikaciji dobavnih pravaca plina.

(13) Obavijest iz stavka 11. ovoga članka temelj je Europskoj komisiji za traženje promjene ili povlačenja odluke Agencije o odobrenju izuzeća novog infrastrukturnog objekta.

(14) Europska komisija mora donijeti odluku u roku od dva mjeseca od zaprimanja obavijesti Agencije.

(15) Agencija mora postupati u skladu s odlukom Europske komisije o promjeni ili povlačenju odluke o izuzeću u roku od mjesec dana od primitka odluke i o tome obavijestiti Europsku komisiju.

(16) Iznimno rok iz stavka 15. ovoga članka može se produljiti za dodatna dva mjeseca ako Europska komisija traži dodatne informacije, odnosno dogovorom Europske komisije i Agencije produljiti za dodatna dva mjeseca.

(17) Ako u roku od dvije godine ne započne izgradnja novog infrastrukturnog objekta te ako u roku od pet godina novi infrastrukturni objekt ne započne s radom, odluka Agencije o izuzeću prestaje važiti, osim u slučaju ako Agencija odluči da je odgoda početka rada posljedica više sile na koju subjekt koji je ishodio odobrenje nije imao utjecaja.

Dužnosti organizatora zatvorenog distribucijskog sustava

Članak 86.

Organizator zatvorenog distribucijskog sustava je dužan:

1. voditi, održavati i razvijati siguran, pouzdan i učinkovit zatvoreni distribucijski sustav
2. priključiti na zatvoreni distribucijski sustav građevinu pravne i fizičke osobe koja ispunjava uvjete iz ovoga Zakona, odredbi akta iz članka 91. ovoga Zakona, metodologije iz članka 94. stavka 2. ovoga Zakona te koja je izgrađena na temelju građevinske dozvole ili drugog odgovarajućeg akta na temelju kojeg se može graditi građevina
3. osigurati korisnicima priključenim na zatvoreni distribucijski sustav kvalitetu plina, kvalitetu usluge i pouzdanost isporuke propisanu aktom iz članka 95. ovoga Zakona
4. distribuirati plin na temelju sklopljenih ugovora
5. osigurati objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa zatvorenom distribucijskom sustavu, u skladu s ovim Zakonom te aktima iz članaka 90. i 91. ovoga Zakona
6. na razini zatvorenog distribucijskog sustava osigurati mjerenje potrošnje plina i očitavanje mjernih uređaja u skladu s odredbama akta iz članka 91. ovoga Zakona
7. davati informacije sudionicima na tržištu plina, u skladu s aktima iz članaka 90. i 91. ovoga Zakona
8. davati propisane informacije sudionicima tržišta plina čija je oprema izravno priključena na zatvoreni distribucijski sustav, dovoljno unaprijed, o opsegu i danu obustave distribucije plina i očekivanom smanjenju kapaciteta zatvorenog distribucijskog sustava
9. voditi evidenciju mjernih mjesta kupaca
10. osigurati zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznao u obavljanju djelatnosti
11. provoditi postupak promjene opskrbljivača plinom za kupca koji je priključen na zatvoreni distribucijski sustav sukladno odredbama akta iz članka 95. ovoga Zakona
12. voditi evidenciju o pripadnosti bilančnoj skupini, opskrbljivača plinom i trgovaca plinom koji opskrbljuju kupce čiji su objekti priključeni na zatvoreni distribucijski sustav.

- PRILOZI**
- **Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću**
  - **Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije**
  - **Usporedni prikaz podudaranja odredbi propisa Europske unije s prijedlogom propisa**

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
Svrha dokumenta	Budući da je Direktiva 2019/692 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Direktive 2009/73/EZ o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina, od 17. travnja 2019. (Tekst značajan za EGP) godine a sukladno članku 2. iste, države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 24. veljače 2020. Da bi se ispunila navedena obaveza potrebno je izmijeniti navedeni Zakon i usvojiti ga u Hrvatskom saboru najkasnije u veljači 2020. godine. Kako bi se ispunila navedena obaveza potrebno je da se procedura pokrene tijekom 2019. godine. Ovom se izmjenom Zakona nastoji odgovoriti na prepreke dovršenju jedinstvenog EU tržišta prirodnog plina koje proizlaze iz zostanka primjene tržišnih pravila Unije na transportne plinovode koji vode prema trećim zemljama i iz njih. Navedenim izmjenama nastoji se osigurati da se pravila primjenjiva na transportne plinovode koji povezuju država članica EU primjenjuju na transportne plinovode koji vode prema trećim zemljama i iz njih. Time će se ostvariti dosljednost pravnog okvira unutar Unije te istodobno izbjeći narušavanje tržišnog natjecanja na unutarnjem energetsom tržištu u Uniji i negativni učinci na sigurnost opskrbe. Usto, izmjenom će se povećati transparentnost i pružiti pravna sigurnost za sudionike na tržištu, posebno ulagače u plinsku infrastrukturu i korisnike sustava, u pogledu pravnog režima koji se primjenjuje.
Datum dokumenta	16.12.2019.
Verzija dokumenta	Prva
Vrsta dokumenta	Nacrt prijedloga zakona
Naziv nacrta zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	-
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrta	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne	Predstavnici zainteresirane javnosti bili su uključeni putem javnog savjetovanja, dok je Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina izradilo

skupine za izradu nacрта?	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike.
<p>Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način?</p> <p>Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje?</p> <p>Ako nije, zašto?</p>	<p>Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina bio je objavljen na internetskoj stranici Središnjeg državnog portala (savjetovanje.gov.hr) u trajanju od 15 dana i to od 16.12.2019. do 31.12.2019. sukladno odredbi članka 16. Zakona o procjeni učinaka propisa („Narodne novine“, broj 44/17).</p> <p>Zainteresirana javnost mogla je dostavljati svoja mišljenja odnosno primjedbe 15 dana.</p>
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Jedina primjedba je od tvrtke Međimurje plin d.o.o. Čakovec
<p>ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI</p> <p>Primjedbe koje su prihvaćene</p> <p>Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje</p>	<p>Na osnovi jedne primjedbi nije rađena analiza prihvaćenih i neprihvaćenih primjedbi.</p> <p>Jedina primjedba zaprimljena je na znanje.</p>
Troškovi provedenog savjetovanja	Nije bilo troškova prilikom provedbe savjetovanja.

Izvešće o provedenom savjetovanju - PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA

Redni broj	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
1	Međimurje plin d.o.o.	REPUBLIKA HRVATSKA	<p>MEĐIMURJE-PLIN d.o.o. Čakovec</p> <p>Vezano na članak 18. Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina iz prosinca 2019. godine koji je dio Prijelaznih i završnih odredbi, a prema kojem bi se raspodjela skladišnih kapaciteta za razdoblje od 01. travnja 2020. godine do 31. ožujka 2021. godine provodila za potrebe opskrbe krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo koji koriste javnu uslugu opskrbe plinom, smatramo da bi se raspodjela skladišnih kapaciteta trebala provoditi ne s osnovne opskrbe plinom krajnjih kupaca kućanstvo koji koriste javnu uslugu, već s osnova opskrbe krajnjih kupaca kućanstvo kao zaštićenih kupaca sukladno zakonu i podzakonskim aktima koji reguliraju isto područje. Navedeno znači da bi izmjenama postojećeg Zakona o tržištu plina (Narodne novoine br. 18/18.) trebalo regulirati raspodjelu skladišnih kapaciteta na način da se ista provodi s osnova opskrbe</p>	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje

			plinom kućanstva kao zaštićenih kupaca prema kriteriju za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskrbi plinom, bez obzira koristi li kućanstvo tržišnu opskrbu plinom ili javnu uslugu opskrbe plinom. Glavni smisao sustava skladišta plina i skladišnih kapaciteta je sigurnost opskrbe koja je vezana na kućanstvo kao zaštićene kupce.		
--	--	--	--	--	--